

Kokouskutsu ja esityslista: Kouvolan Kaupunginvaltuusto 17.11.2025**Aika** 17.11.2025 klo 17:00 -**Paikka** Kaupunginvaltuuston istuntosali**Asialista**

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Kaupunginvaltuuston kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
2		Kaupunginvaltuuston kokouksen pöytäkirjan tarkastajat	7
3		Kaupunginvaltuuston kokouksen läsnäolo- ja puheoikeudet	8
4		Valtuuston vuoden 2026 kokousaikojen hyväksyminen	9
5	1	Kouvolan kaupungin strategian hyväksyminen vuosille 2025 - 2029	12
6	2	Kunnan tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien hyväksyminen vuodelle 2026	16
7	3 - 29	Apporttiluovutus Kouvolan Yritystilat Oy:lle ja talousarviomuutoksen hyväksyminen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitetta koskien	22
8	30	Kouvolan kaupungin osavuosisikatsaus 1.1.-30.9.2025	40
9		Eron myöntäminen luottamustehtävästä ja teknisen lautakunnan täydentäminen	48
10	31	Vastaus valtuustoaloitteeseen esteettömyystietojen hyödyntämisestä uusien investointien suunnittelussa ja toteutuksessa sekä esteettömyystietojen lisäämisestä kaupungin kiinteistöihin	51
11		Vastaus valtuustoaloitteeseen nuorisovaltuuston jäsenen puhe- ja läsnäolo-oikeudesta Kouvolan kaupunginhallituksen kokouksissa	59
12		Vastaus valtuustoaloitteeseen datatalouden tiekartasta Kymenlaaksoon	68

Valtuustoaloitteet pyydetään toimittamaan myös sähköisesti***kirjaamo@kouvola.fi***

Ville Kaunisto

puheenjohtaja

Tämä esityslista on julkaistu Kouvolan kaupungin verkkosivuilla
13.11.2025.

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Jäsenet	Kaunisto Ville	puheenjohtaja
	Werning Paula	1. varapuheenjohtaja
	Pakkanen Markku	2. varapuheenjohtaja
	Bamberg Ukko	3. varapuheenjohtaja
	Aalto-Riihiaho Emmi	valtuutettu
	Ahola Nita	valtuutettu
	Aikio Jenni	valtuutettu
	Byman Mika	valtuutettu
	Carpelan Christa	valtuutettu
	Eklund Karolina	valtuutettu
	Frimodig Jouni	valtuutettu
	Haaja Pekka	valtuutettu
	Haimi Leeni-Elina	valtuutettu
	Henttonen Katariina	valtuutettu
	Hovi Henna	valtuutettu
	Huuhilo Manu	valtuutettu
	Häkkinen Inka	valtuutettu
	Jaanu Mikko	valtuutettu
	Jacksen Sanna	valtuutettu
	Karell Suvi	valtuutettu
	Karvonen Tapio	valtuutettu
	Kekki Kirsi	valtuutettu
	Ketonen Elina	valtuutettu
	Kivinen Siru	valtuutettu
	Koivisto Anna	valtuutettu
	Laakso Sheikki	valtuutettu

Laine Raimo	valtuutettu
Lakka Marjo	valtuutettu
Larikka Jari	valtuutettu
Lavonen Esko	valtuutettu
Lehmusmetsä Timo	valtuutettu
Lehtomäki Maija	valtuutettu
Leppänen Jouko	valtuutettu
Liljander Petri	valtuutettu
Lind Reeta	valtuutettu
Lonka Mirja	valtuutettu
Melkko Sari	valtuutettu
Niemelä Esa	valtuutettu
Nulpponen Minttu	valtuutettu
Nyberg Jukka	valtuutettu
Patjas Janne	valtuutettu
Raunio Milla	valtuutettu
Relander Camilla	valtuutettu
Sarpola Ilkka	valtuutettu
Sihvola Harri	valtuutettu
Sippula Päivi	valtuutettu
Talvala Taina	valtuutettu
Torikka Riitta	valtuutettu
Tuukkanen Minna	valtuutettu
Tähtinen Sanna	valtuutettu
Uljas Laila	valtuutettu
Vainikka Toni	valtuutettu
Varjola Liisa	valtuutettu
Vesala Katriina	valtuutettu
Villikka Anni	valtuutettu

Muut

Villikka Tomi	valtuutettu
Wall Janne	valtuutettu
Witting Miia	valtuutettu
Ylä-Outinen Mia	valtuutettu

Nimi**Tehtävä**

Kaasalainen Jenna	nuorisovaltuuston edustaja
Kosonen Inka	nuorisovaltuuston edustaja
Toikka Marita	asiantuntija, kaupunginjohtaja
Rahkonen-Rannikko Saara	sihteeri, hallintojohtaja
Amnell-Holzhäuser Elina	asiantuntija, kaupunginjuristi
Forsell Tuukka	asiantuntija, apulaiskaupunginjohtaja
Niemi Veikko	asiantuntija, sivistysjohtaja
Tylli Hannu	asiantuntija, tekninen johtaja
Karhu Päivi	asiantuntija, henkilöstöjohtaja
Kunnas Hellevi	asiantuntija, talousjohtaja
Mikkola-Lehtinen Arja	asiantuntija, hallintosihteeri
Pykälistö Heli	asiantuntija, hallintosihteeri

1

Kaupunginvaltuuston kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**Kaupunginvaltuusto 17.11.2025**

Kuntalain 103 §:n mukaisesti valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Hallintosäännön 96 §:n mukaan valtuuston kokous on aloitettava nimenhuudolla toteamalla läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut. Kun nimenhuuto on toimitettu, on puheenjohtajan todettava, että valtuusto on päätösvaltainen ja laillisesti kokoon kutsuttu.

Valtuuston kokouskutsusta ja laillisuudesta on määrätty hallintosäännön 89 §:ssä ja kuntalain 94 ja 108 §:ssä. Kokouskutsu, joka sisältää ajan, paikan ja käsiteltävät asiat, on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti.

Tämän kokouksen esityslista on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 13.11.2025.

Kaupunginvaltuuston päätös:

2

Kaupunginvaltuuston kokouksen pöytäkirjan tarkastajat

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025

Hallintosäännön 110 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Tällä kertaa pöytäkirjan tarkastajiksi vuorossa ovat Karolina Eklund ja Jouni Frimodig.

Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisesti.

Kaupunginvaltuuston päätös:

3**Kaupunginvaltuuston kokouksen läsnäolo- ja puheoikeudet****Kaupunginvaltuusto 17.11.2025**

Hallintosäännön 95 § mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Toimialajohtajilla, hallintojohtajalla, talousjohtajalla, henkilöstöjohtajalla, kaupunginlakimiehellä ja hallintojohtajan tehtävään osoittamilla hallintosihteereillä sekä edellä mainittujen poissa ollessa heidän sijaisillaan on läsnäolo- ja puheoikeus heille osoitetuilla paikoilla kaupunginvaltuuston kokouksissa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen kaksi edustajaansa, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajilla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksen yhteydessä.

Kaupunginvaltuuston päätös:

4

Valtuuston vuoden 2026 kokousaikojen hyväksyminen

8360/00.02.00/2024

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 286

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Asian tausta

Kuntalain (410/2015) 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Saman lain 2. momentin mukaan valtuusto on kutsuttava koolle myös kaupunginhallituksen tai vähintään neljäsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmistettava kiireellisesti.

Kaupunginvaltuuston käytännön mukaisesti valtuusto kokoontuu maanantaisin noin kerran kuukaudessa kello 17.00 alkaen. Talousarviokokous samoin kuin tilinpäätöskokous alkavat kumpikin kello 12.00. Valtuuston kokousten osalta noudatetaan edellä esitettyjä periaatteita kokousaikataulujen suunnittelussa vuosittain, ellei perustellusta syystä aikataulua tarvitse suunnitella toisin. Pääsääntöisesti muina maanantaipäivinä pidetään kaupunginhallituksen kokouksia, toimielimen päättäminä ajankohtina.

Kokousaikataulun valmistelusta vastaa kaupungin hallintopalvelut yhdessä kaupunginjohtajan, kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä talousjohtajan kanssa. Aikataulua suunniteltaessa otetaan huomioon tilinpäätös- ja talousarvioprosessi ja sen määräajat. Lisäksi toimielinten välinen asioiden valmistelu ja aikataulutarpeet siten, että valtuuston kokousten välissä on riittävä aika saattaa asioita käsiteltäväksi toimielimistä valtuuston seuraavaan kokoukseen. Lisäksi kokousaikataulut valmistellaan aina myös Kymenlaakson liiton ja hyvinvointialueen kokousaikataulut mahdollisuuksien mukaan etukäteen huomioiden. Suunnittelussa huomioidaan tämän ohella myös toimintavuoden koulujen loma-ajat ja mahdollisesti aikatauluun vaikuttavat kansalliset pyhäpäivät.

Käytännön mukaisesti valtuusto kokoontuu lisäksi valtuustolle järjestettäviin valtuustoseminaareihin keväisin sekä syksyisin. Näiden osalta aikataulut toimitetaan valtuutetuille erikseen.

Valtuuston kokousaikatauluksi vuodelle 2026 ehdotetaan:

maanantai 9.2.2026

maanantai 23.3.2026

maanantai 20.4.2026 (varapäivä)

maanantai 11.5.2026

maanantai 8.6.2026, tilinpäätöskokous klo 12

maanantai 14.9.2026

maanantai 12.10.2026 (varapäivä)

maanantai 9.11.2026

maanantai 7.12.2026, talousarviokokous klo 12

Kokousten järjestämisen ja koolle kutsumisen osalta menetellään, kuten kaupungin hallintosäännössä ja kuntalaissa valtuuston kokouksista määrätään. Mikäli käsiteltävien asioiden vähäinen määrä tai muu perusteltu tai erityinen syy edellyttää sovitun kokousajankohdan muuttamista, puheenjohtaja voi peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä. Suunnittelussa ja aikatauluesityksessä on puheenjohtajan kanssa keskustellusti pyritty tarkoituksenmukaisuuteen sekä taloudellisuuteen, siten osa kokouspäivistä ennakolta varapäivä-merkinnällä, jolloin kokous pidetään, mikäli käsiteltäviä asioita on riittävästi tai niiden muu luonne tätä edellyttää. Lähtökohtana on aina kokoustarve ja käsiteltävät asiat.

Lisätietoja: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi; talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä valtuuston vuoden 2026 kokousaikataulun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallituksen jäsen Toni Vainikka poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 16.15 ja palasi kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 16.35.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä valtuuston vuoden 2026 kokousaikataulun.

Kaupunginvaltuuston päätös:

5

Kouvolan kaupungin strategian hyväksyminen vuosille 2025 - 2029

10793/00.01.02.00/2025

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 262

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kouvolan kaupunkistrategia on päivitetty yhteistyössä henkilöstön, luottamushenkilöiden ja sidosryhmien kanssa. Lisäksi on kuultu vaikuttamistoimielimien jäseniä ja asukkaita. Kaupunkistrategiassa 2025-2029 Kouvola – Turvallinen ja elinvoimainen Kaakkois-Suomen keskus on tiivistetty ja priorisoitu nykystrategian tavoitteita ja toimenpiteitä. Strategiassa on vahva elinvoimanäkökulma, elinvoiman kasvua haetaan kolmen yhteisen tavoitteen kautta; Yrittäjyydellä ja työllä kasvuun, Osaamisesta elinvoimaa ja Hyvinvointia asukkaille. Geopoliittisen tilanteen vuoksi myös turvallisuus on nostettu vahvasti esiin. Painopisteenä on edelleen yritykset sekä lapset ja nuoret.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kuntalain 37§ mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Kaupunkistrategiaproessin eteneminen

Kaupunkistrategian päivitysprosessi käynnistyi jo vuosi sitten tilannekuvan tarkastelulla. Keväällä edellinen valtuusto, kaupungin henkilöstö ja vaikuttamistoimielinten jäsenet vastasivat kyselyyn silloisen strategian toimivuudesta. Kyselyn tuloksista saatiin jo viitteitä siitä, kuinka strategiaa tulee muuttaa. Kesän aikana kaupungin henkilöstö on osallistunut aktiivisesti strategiatyöpajoihin, joissa on käyty läpi onnistumisia ja epäonnistumisia ja tulevaisuuskeskustelua. Syksyllä on panostettu sidosryhmien ja kuntalaisten kuulemiseen ja muokattu strategiaa yhdessä luottamushenkilöiden ja kaupungin toimialajohtoryhmien kanssa. Kaupunginvaltuusto on pitänyt vuoden aikana kolme strategiaseminaaria. Tammikuun seminaarissa käytiin läpi tilannekuvaa ja nykystrategian toteutumista. Syys- ja lokakuussa pidetyissä seminaareissa valmisteltiin uutta strategialuonnosta. Kaupunginhallitus on myös kolme kertaa osallistunut

strategiavalmisteluun, kahdessa kokouksessa ja Korpiseminaarissa. Konsultointitoimisto MDI on vastannut tilannekuvan laatimisesta, strategiakyselystä, sidosryhmäseminaarista, yhdestä valtuustoseminaarista ja luonnosmateriaalien tuottamisesta.

Asukkailta kysyttiin uuden digitaalisen Voxit-osallistumisalustan kautta ”Millaisessa Kouvolassa haluat asua tulevaisuudessa”. Keskustelussa oli 644 osallistujaa ja kaupungin asettamien väitteiden lisäksi osallistujat lisäsivät aktiivisesti omia väitteitä, lähes 200 väitettä. Tavoitteeksi oli asetettu 500 osallistujaa ja 50 väitettä osallistujilta.

Asukkaiden mielipiteet tukevat Kouvolan vahvuuksia, vastaajista yli 90 % oli sitä mieltä, että Kouvolassa on valtavan upea ja moninainen luonto ja luontopolkuja. Kouvolassa on myös turvallista asua ja tarjolla monipuolista asumista, totesi yli 80 % vastaajista.

Jatkokoulutusmahdollisuudet peruskoulun jälkeen, työmahdollisuudet eri aloilla ja houkuttelevuus yrittäjille koettiin riittämättömäksi. Näihin vastataan strategiatavoitteissa Yrittäjyydellä ja työllä kasvuun sekä Osaamisesta elinvoimaa. Kuntalaiset myös toivat keskustelussa tyytymättömyytensä esille monista ajankohtaista asioista. Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat palveluverkkopäätökset, bussireitti uudistus ja aluetoimikuntien jatko aktivoivat keskustelua.

Strategialuonnoksesta on pyydetty lausunnot valtuustoryhmiltä ja vaikuttamistoimielimiltä. Lausuntoja saatiin 6 kpl; Vasemmistoliiton, Perussuomalaisten, Keskustan, Kokoomuksen, SDP:n ja Vihreiden valtuustoryhmiltä.

Strategiatyö jatkuu valtuuston hyväksyttyä strategian. Jalkautus henkilöstölle ja sidosryhmille on yksi keskeisistä toimenpiteistä. Strategiaa toteuttavat asiakirjat (ohjelmat, suunnitelmat ja linjaukset) tiivistetään ja päivitetään vastaamaan uutta strategiaa. Jalkauttamista tehdään yhteistyössä Hyvinvointisuunnitelman kanssa.

Kaupunkistrategia 2025-2029 Turvallinen ja elinvoimainen Kaakkois-Suomen keskus

Strategian uusi tunnuslause on ”Monta tarinaa, yksi sydän”. Se kuvaa kaupungin monimuotoisuutta, jossa monien kylien, taajamien, keskustan ja yhteisöjen identiteetistä syntyy yhteinen Kouvolatarina. Se viestii yhteisöllisyyttä, yhteenkuuluvuutta ja sitä, että erilaisista lähtökohdista huolimatta kaikki jakavat saman yhteisen päämäärän.

Visiona säilyy Kaakkois-Suomen keskus. Kouvola on turvallinen ja elinvoimainen sujuvan arjen, kestävä kasvun ja hyvien yhteyksien kaupunki. Arvot ovat rohkeasti uudistuen, yhdessä ja kestävästi. Painopisteenä on edelleen yritykset sekä lapset ja nuoret. Yritykset

luovat työpaikkoja, elinvoimaa ja tulevaisuuden mahdollisuuksia. Panostamme lasten ja nuorten hyvinvointiin ja arjen turvallisuuteen.

Yhteiset tavoitteet ovat Yrittäjyydellä ja työllä kasvuun, Osaamisesta elinvoimaa ja Hyvinvointia asukkaille.

Yrittäjyydellä ja työllä kasvuun tavoitellaan uusia työpaikkoja tuovien yritysten sijoittumista Kouvolaan ja kasvua tapahtuma-, urheilu- ja kulttuurikaupunkina. Tämä vaatii sujuvia lupaprosesseja ja yrittäjäystävällistä palveluasennetta sekä yrittäjien huomioimista päätöksenteossa. Kaupungin mittavat investoinnit teatteriin, uimahalliin ja monitoimiareenaan mahdollistavat kasvun tapahtuma-, urheilu- ja kulttuurikaupunkina. Tavoitteen toteutumista mitataan työllisyysasteella, yritysten toimipaikkojen liikevaihdolla ja matkailijoiden yöpymisvuorokausilla.

Osaamisesta elinvoimaa kattaa kasvatuksen ja opetuksen aina varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen asti. Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten perustaitoja ja luoda monipuolisia opintopolkuja ja yritysten tarpeisiin vastaavaa koulutusta kaikilla tasoilla. Tätä turvataan laadukkaalla opetuksella, oppimisen tuella ja monipuolisilla oppimisympäristöillä. Panostukset korkeakoulutukseen edistävät nuorten jatkokoulutusmahdollisuuksia alueella. Tavoitteen toteutumista mitataan lasten ja nuorten fyysisen toimikyvyn vahvistumisella ja korkea-asteen koulutuksen saaneiden osuudella väestöstä.

Hyvinvointia asukkaille syntyy toimivista peruspalveluista, sujuvasta arjesta, monipuolisista asumisen mahdollisuuksista ja elävästä kaupunkikeskustasta aktiivisten kyläyhteisöjen keskellä. Keskeistä on edistää perheiden hyvinvointia ja kaupunkiympäristön turvallisuutta. Monipuoliset liikunta- ja virkistysalueet ja palvelut sekä laadukas kulttuuritoiminta tukee kaikenikäisten kouvolaalaisten hyvinvointia. Tavoitteen toteutumista mitataan lasten ja nuorten tyytyväisyydellä elämäänsä ja kaupungin turvallisuudella.

Toimintatapamme vahvistavat henkilöstön hyvinvointia, edistävät yhteistyötä verkostoissa ja mahdollistavat kilpailukykyisen verotuksen, kohtuulliset asumiskustannukset ja palveluiden hinnat.

Kaupunkistrategian jakelu ja viestintä

Kaupunkistrategia 2025-2029 julkaistaan hyväksynnän jälkeen kaupungin verkkosivuilla www.kouvola.fi/strategia. Mediatiedote julkaistaan kaupungin ajankohtaisissa verkkouutisissa www.kouvola.fi, jaetaan paikallismedioille, sekä uutisoidaan kaupungin sosiaalisen median kanavissa. Siitä tiedotetaan sähköisesti myös organisaation sisäisesti.

Kaupunkistrategia 2025-2029 on **liitteenä**.

Lisätietoja: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi, kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh. 020 615 8026, liisa.kolari(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Kaupunkistrategian 2025-2029 Turvallinen ja elinvoimainen Kaakkois-Suomen keskus.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025

Kaupunkistrategia 2025-2029 on **liitteenä**.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Kaupunkistrategian 2025-2029 Turvallinen ja elinvoimainen Kaakkois-Suomen keskus.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

Liite 1 Kouvola kaupunkistrategia 2025 taskukirja_kh27102025_kv17112025

6

Kunnan tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien hyväksyminen vuodelle 2026

10666/02.03.01.00/2025

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 276

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054,
hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginvaltuuston on hyväksyttävä veroprosentit vuosittain viimeistään verovuotta edeltävän marraskuun 17. päivänä.

Kouvolan kaupungin veroprosentteihin ei esitetä muutoksia. Kunnan tuloveroprosentin esitetään pysyvän 8,9 prosentissa.

Vuoden 2025 veroprosenttien hyväksymisen yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyi toimenpidealoitteen Kouvolan kuntaveron keventämiselle tulevaisuudessa taloudellisesti kestäväällä tavalla. Vastauksena toimenpidealoitteeseen esitetään, että veroprosentin keventämisen mahdollisuus otetaan osaksi kaupungin pitkän aikavälin taloussuunnittelun tavoitteita ja sitä tarkastellaan vuosittain osana talousarvion laatimisprosessia.

Päätösvallan perusteet

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöverojen perusteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit (tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentti) Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §). Vuoden 2025 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee näin ollen ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään maanantaina 17.11.2025.

Kunnan tuloveroprosentti

Vuoden 2025 tuloveroprosentit tulee määrätä ja ilmoittaa 0,10 %-yksikön tarkkuudella.

Kouvolan tuloveroprosentin esitetään pysyvän ennallaan eli 8,90 prosentissa.

Kiinteistöveroprosentit

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja sadasosan tarkkuudelle vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin.

Kiinteistöverolain perusteella vuodelle 2025 kiinteistöveroprosenttivälit ovat:

Kunnanvaltuuston tulee määrätä

- yleinen kiinteistöveroprosentti välillä 0,93–2,00
- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti välillä 1,30–2,00
- vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti välillä 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti välillä 0,93–2,00

Kunnanvaltuusto voi määrätä

- voimalaitosten kiinteistöveroprosentti välillä 0,93–3,10
- yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti välillä 0,00–2,00
- rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti välillä 2,00–6,00
- rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti välillä 2,00–6,00 (KiintVL 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on kunnanvaltuuston määräämä yleinen veroprosentti +3,00 %)

Kouvolan kaupungin kiinteistöveroihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2026, vaan ne esitetään pidettäväksi vuoden 2025 tasolla.

Toimenpidealoite veroprosentista

Vuoden 2025 veroprosenttien hyväksymisen yhteydessä, 11.11.2024 (§ 72), kaupunginvaltuusto hyväksyi toimenpidealoitteen, jonka tavoitteena on luoda edellytykset Kouvolan kuntaveron keventämiselle tulevaisuudessa taloudellisesti kestäväällä tavalla. Toimenpidealoitteessa esitetään laadittavaksi kymmenen vuoden strategia tämän tavoitetilan saavuttamiseksi. Toimenpidealoite (Kv 11.11.2024 § 72) on **oheismateriaalina**.

Veroprosentin keventämisen vaikutusta kaupungin talouteen on tarkasteltu toimenpidealoitteen perusteella. Suomen kuntien tuloveroprosenttien keskiarvo on 7,54 % vuonna 2025. Kouvolan tuloveroprosentin, 8,9, tuotto on kaupungille tosiasiallisesti noin 7,11

prosenttia vuonna 2025. Yksi tuloveroprosentti tuottaa kaupungille verotuloa noin 18 miljoonaa euroa vuodessa.

Kaupungin taloustilanne on muuttunut viime vuoden syksystä erityisesti verotulojen osalta. Vuoden 2025 sekä tulevien taloussuunnitelmavuosien verotulot ovat vuositasolla noin 5 miljoonaa euroa alhaisemmat kuin viime vuoden talousarviovalmistelussa arvioitiin. Heikentynyt työllisyystilanne ja yhteisöverojen kehitys ovat näkyvät myös valtakunnallisella tasolla.

Verotuottojen heikentyminen näkyy kaupungin vuoden 2025 tuloksessa sekä seuraavassa talousarviossa ja -suunnitelmassa. Tämän hetken näkemyksen mukaan veronalennus on mahdollista vasta, kun kaupungin taloutta saadaan tasapainotettua ja tasetta vahvistettua. Tämän arvioidaan toteutuvan aikaisintaan seuraavan valtuustokauden alussa. Asiaa arvioitaessa on huomioitava myös kaupungin kertyneen ylijäämän kasvattaminen taloudellista puskuria varten.

Kouvolassa on tällä hetkellä erittäin positiivisia näkymiä datakeskusinvestointien osalta. Näiden arvioidaan tuovan alueelle jopa satoja uusia ja pysyviä työpaikkoja sekä työllistävän lähivuosina rakennusvaiheessa samoissa määrin. Lisäksi UPM suunnittelee merkittävän aurinkoenergiainvestoinnin rakentamista alueelle. Näiden talousvaikutuksia ei ole huomioitu vielä taloussuunnittelukauden luvuissa, mutta niillä on positiivinen vaikutus kaupungin talouteen.

Kaupungin taloustilanteeseen vaikuttaa myös vuonna 2027 voimaan tuleva valtionosuusuudistus. Vaikka uudistuksella ei ratkaista Kouvolan talouden tulevaisuutta, vaikuttaa se kaupungin tulevaan tulo- ja menojen pohjaan. Arvioitaessa kaupungin talousnäkymiä toimenpidealoitteessa esitetyille 10 vuoden ajanjaksolle, tulisi olla tiedossa valtionosuusuudistuksen vaikutus. Veroprosentin tason tarkastelu samanaikaisesti taloussuunnittelun kanssa on perusteltua. Veroprosenttitarkastelua ja mahdollisuutta sen keventämiseen on esitelty kaupunginhallituksen seminaarissa 12.5.2025.

Kaupunki on vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnittelujen käsittelyn yhteydessä määritellyt pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteita. Näistä yhtenä on todettu tuloveroprosentin alentamisen mahdollisuuden tarkastelu seuraavan valtuustokauden alussa. Tavoitteita tarkastellaan ja päivitetään tarvittaessa vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

Tavoitteisiin sisältyvät:

- Kertyneen ylijäämän kasvattaminen vuosittain 1 000–1500 euroon asukasta kohden, tavoitesumma yhteensä vähintään 78–115 miljoonaa euroa.

- Toimintakatteen kasvun hillitseminen 0–3,0 prosenttia vuosittain huomioiden toiminnassa ja julkisessa rahoituksessa tapahtuvat muutokset
- Investointitason alentaminen vuodesta 2029 lähtien noin 30 miljoonaan euroon vuositasolla tai 120 miljoonaan euroon neljän vuoden taloussuunnittelukausittain
- Lainakannan alentaminen kuntien keskiarvoon vuodesta 2029 lähtien.
- Tuloveroprosentin alentamisen mahdollisuuden tarkastelua seuraavan valtuustokauden alussa.

Toimenpidealoitteen vastaus

Vastauksena toimenpidealoitteeseen esitetään, että veroprosentin keventämisen mahdollisuus otetaan osaksi kaupungin pitkän aikavälin taloussuunnittelun tavoitteita ja sitä tarkastellaan vuosittain osana talousarvion laatimisprosessia. Tämä noudattaa Kouvolan kaupunkistrategian 2025–2029 linjausta tasapainoisesta taloudesta ja kilpailukykyisestä verotuksesta.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Kouvolan kaupungin veroprosentit vuodelle 2026 seuraavasti:
 - tuloveroprosentti 8,90 %ja kiinteistöveroprosentit
 - yleinen kiinteistöveroprosentti 1,45 %
 - maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,45 %
 - vakituinen asuinrakennus 0,65 %
 - muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,35 %
 - voimalaitos 3,10 %
 - yleishyödyllinen yhteisö 0,00 %
 - rakentamaton rakennuspaikka, ei määritellä erikseen

2. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää
 - a. merkitä toimenpidealoitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
 - b. todeta, että toimenpidealoite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025

Toimenpidealoite (Kv 11.11.2024 § 72) on **oheismateriaalina**.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

1. Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Kouvola kaupungin veroprosentit vuodelle 2026 seuraavasti:

- tuloveroprosentti 8,90 %
ja kiinteistöveroprosentit
- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,45 %
- maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,45 %
- vakituinen asuinrakennus 0,65 %
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,35 %
- voimalaitos 3,10 %
- yleishyödyllinen yhteisö 0,00 %
- rakentamaton rakennuspaikka, ei määritellä erikseen

2. Kaupunginvaltuusto päättää

- a) merkitä toimenpidealoitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
- b) todeta, että toimenpidealoite on käsitelty loppuun.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

- Liite 2 Toimenpidealoite Kuntaveron keventäminen tulevaisuudessa, 10 vuoden strategian laatiminen (Kaunisto Ville), KV 11.11.2024_kh03112025_kv17112025

7

Apporttiluovutus Kouvola Yritystilat Oy:lle ja talousarviomuutoksen hyväksyminen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitetta koskien

10909/02.07.00/2025

9482/02.02.00/2025

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 279

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, [tuukka.forsell\(at\)kouvola.fi](mailto:tuukka.forsell(at)kouvola.fi)

Yhteenveto

Kouvolan kaupungin tavoitteena on siirtää sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käytössä olevat kiinteistöt (jatkossa: sote- ja pelakiinteistöt) Kouvola Yritystilat Oy:n omistukseen, lukuun ottamatta Ara-kohteita. Vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa siirto on selvitetty yhteistyössä kaupungin tilintarkastusyhteisö BDO Oy:n asiantuntijoiden kanssa. Sekä kaupungin että Kouvola Yritystilat Oy:n näkökulmasta tarkoituksenmukaisimmaksi toteutusvaihtoehdoksi on selvitysten perusteella osoittautunut apporttisijoitus nykyisessä omistusrakenteessa.

Apportti tarkoittaa muuna kuin rahasisoituksena osakeyhtiöön laitettua omaisuutta osakkeen merkintähintana. Kouvola Yritystilat Oy tekee päätöksen apporttiehtoisesta osakeannista yhtiökokouksessa. Kaupunki merkitsee osakkeet ja sijoittaa kiinteistöt yhtiöön apporttiehdoin.

Ara-kohteiden osalta vastaanottava yhtiö olisi Kouvola Asunnot Oy, sillä Ara-sääntely ja kohteiden toiminnallinen luonne on lähempänä vuokratilayhtiötä kuin toimitilayhtiötä. Ara-sääntely edellyttää toiminnan kirjanpidollista eriyttämistä, kilpailuttamista hankintalain mukaisesti sekä sitä, että omistajalle tuloutettavan tuoton suuruus on kohtuullinen (kohtuullisen tuoton suuruus on enintään neljä prosenttia yhteisön laskentaperusteesta). Kouvola Asunnot Oy omistaa entuudestaan ara-kohteita. Ara-kohteiden (Mäntylän rivitalot, Palvelukeskus Valkealakoti, Asumispalveluyks. Pihlajisto ja Kumpula) yhtiöittäminen tuodaan päätöksentekoon omana asianaan myöhemmin.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Soteuudistuksen voimaantulolain (Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta 616/2021) esitoissa on todettu, että

siirtymäkauden aikana kunta ei toimi kuntalain 15. luvun tarkoittamalla tavalla markkinoilla. Sen sijaan siirtymäkauden jälkeen 1.1.2026 tilanne muuttuu ja kunnan katsottaisiin toimivan kilpailutilanteessa markkinoilla vuokratessaan toimitiloja hyvinvointialueelle tai sote- ja pelastustoimen tehtäviä hoitaville yksityisille tahoille. Siirtymäkauden jälkeen kunnan tulee näin ollen yhtiöittää sote- ja pela-kiinteistöjen vuokraukseen liittyvä toimintansa, sillä toimitilojen vuokraaminen on lähtökohtaisesti markkinoilla tapahtuvaa toimintaa, joka tulee kuntalain 126 §:n yhtiöittämisvelvollisuuden mukaisesti antaa osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi.

Yhtiöittämisvelvollisuus koskee kiinteistöjä, jotka ovat pääsääntöisesti (yli 50 %:sti) vuokrattu hyvinvointialueelle (tai muulle markkinatoimijalle yhteensä). Esimerkiksi koulurakennuksia, joiden yksittäisiä tiloja on vuokrattu hyvinvointialueelle, ei tule yhtiöittää. Osakehuoneistot, joita vuokrataan markkinoille, ovat yhtiöittämisvelvoitteen piirissä. Tällöin huoneiston tai huoneistojen hallintaan oikeuttavat osakkeet tulisi siirtää yhtiölle.

Kouvolan tapauksessa kaupunki ei ole tehnyt hyvinvointialueen kanssa vuokrasopimuksia voimaansäätölain tarkoittamalla tavalla, vaan aikaisemmin määräaikaista vuokrasopimuksia hyvinvointialueella edeltäneen kuntayhtymän kanssa. Kouvolan osalta vuokrasopimukset ovat siirtyneet hyvinvointialueelle suoraan soteuudistuksen voimaansäätölain 25 §:n nojalla. Kuntaliiton tulkin mukaan vuokrasopimukset tulisivat yhtiöittämisvelvoitteen piiriin vasta kun nämä siirtyneet määräaikaista vuokrasopimukset päättyvät tai niitä olennaisesti muutetaan tavalla, joka on tulkittavissa sopimuksen muuttamiseksi niin olennaisesti, että se tarkoittaa jo samaa asiaa kuin uusi sopimus. Kaupunki voi kuitenkin yhtiöittää vuokraustoiminnan missä tahansa vaiheessa. Vuokrasopimukset siirtyvät tällöin vastaanottavalle yhtiölle.

Kuntaliiton ohjeen mukaan *"mikäli kyse on kuntien voimassa olleista sopimuksista, jotka ovat suoraan lain nojalla siirtyneet hyvinvointialueille (ns. siirtyvät sopimukset), yhtiöittämisvelvoite konkretisoituu vasta sopimuskauden päättyessä tai muutettaessa sopimusta. Esim. hyvinvointialueelle siirtyneen 10 vuoden määräaikaisen vuokrasopimuksen päättyttyä kunnan tulisi viimeistään yhtiöittää ko. toiminta. Jos siirtyviä sopimuksia muutetaan, on epäselvää, milloin yhtiöittämisvelvoite konkretisoituu."*

Osana kaupungin kehitys- ja sopeuttamistyötä kaupunginhallitus on vuoden 2023 aikana käsitellyt kiinteistöpaketteja ja päättänyt 27.11.2023 § 299 hyväksyä myyntilistat toimitilojen osalta. Päätöksen selostusosan mukaan *"Kaupungin tahtotila on keskittää kaikki konsernin omistukseen jäävät, ulkopuolisten toimijoiden käyttämät, yritys- ja*

toimitilat Kouvolan Yritystiloille. Konsernin sisäinen järjestely yritys- ja toimitilojen osalta tehdään kevään 2024 aikana. Tähän liittyy olennaisena osana rahoituksen järjestäminen ja kiinteistöpidon osaamisen varmistaminen tytäryhtiössä. Rahoitustapa päätetään erikseen. Tilapalveluille jää vain kaupungin omien palveluiden käytössä olevat tilat, kuten koulut, päiväkodit, liikunta ja kulttuuritilat, toimistotilat ja varasto- ja varikkotilat.”

Hallintosäännön 21 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää pysyvien vastaavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankinnasta ja luovutuksesta valtuuston vahvistamissa rajoissa. Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 18.3.2019 § 28 vahvistanut pysyvien vastaavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankinnan ja luovuttamisen toimivaltarajat seuraavasti: Kaupunginvaltuusto yli 3 000 000 euroa ja kaupunginhallitus 1 000 000–3 000 000 euroa. Kaupunginvaltuusto päättää siten apporttisijoituksesta ja talousarviomuutoksesta.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää talousarviosta. Hallintosäännön 63 §:n mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Kouvolan kaupungin hallintosäännön 62 §:n mukaan talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee talousarvion sitovuustason. Talousarvion 2025 (Kv 2.12.2024 § 86) sitovuustasona investointiosassa on brutto, joka tarkoittaa sitä, että menot ja tulot ovat sitovia eriä. Investointiosassa sitovuustaso kaupunginhallituksen osalta on konsernipalvelut/sijoitus sekä konsernipalvelut/tilapalvelut. Osakkeiden, rakennusten ja maa-alueiden myynnit ovat omina sitovina erinä kaupungin hallituksen ja teknisen lautakunnan alaisessa toiminnassa. Tuloslaskelmaosan sitovuustasossa ei ole määriteltä satunnaisten erien sitovuutta. Koska kuntalain mukaisesti valtuusto päättää talousarviosta, on talousarviomuutoksen päätösvalta valtuustolla.

Hankitut yhtiöittämisselvitykset

Kaupunki on pyytänyt yhtiöittämisselvitykset kaupungin tilintarkastusyhteisö BDO Oy:n asiantuntijoilta mahdollisista vaihtoehtoista kiinteistöjen/osakkeiden siirtoon.

Yhtiöittämisselvityksissä on esitelty kolme vaihtoehtoa: 1) kiinteistön kauppa, 2) apporttisijoitus nykyisessä omistusrakenteessa ja 3) apporttisijoitus ja omistusrakenteen muokkaus siten, että Kouvolan Yritystilat Oy on Kouvolan kaupungin 100 % omistuksessa. Tarkoituksenmukaisimmaksi toteutusvaihtoehdoksi on selvitysten perusteella osoittautunut apporttisijoitus nykyisessä omistusrakenteessa.

Oheismateriaalina ovat BDO:n selvitykset lokakuu 2025 ja kesäkuu 2025.

Toteutus apporttisiirtona Kouvolan Yritystilat Oy:öön

Kouvolan Yritystilat Oy:n toimialana on kiinteistöjen hallinta, omistus ja vuokraus. Yhtiö harjoittaa toimitilojen pitkäaikaista vuokrausta.

Oheismateriaalina Kouvolan Yritystilat Oy:n kaupparekisteriote ja yhtiöjärjestys.

Kouvolan kaupunki omistaa kokonaan Kouvolan Innovation Oy:n, joka omistaa kokonaan Kouvolan Yritystilat Oy:n (Yhtiö).

Kouvolan Yritystilat Oy järjestää suunnatun maksullisen osakeannin Kouvolan kaupungille. Kouvolan kaupunki päättää merkitä osakkeet ja maksaa osakkeet omistuksessaan olevilla sote- ja pela-kiinteistöillä. Kouvolan Yritystilat Oy:n tulee lähtökohtaisesti antaa Kouvolan kaupungille osakkeita määrän, joka vastaa sille siirtyvän omaisuuden käyvän arvon suhdetta sen nykyiseen käypään arvoon. Järjestelyn jälkeen Kouvolan Yritystilat Oy:n osakkeista Kouvola Innovation Oy omistaa noin 37 % ja Kouvolan kaupunki noin 63 %.

Kiinteistöt arvostetaan osakeannissa enintään käypään arvoonsa. Siirrettävien kiinteistöjen käypäarvo on noin 23 m€, kun kiinteistöjen käypänä arvona käytetään 100 % arviokirjan mukaisesta arvosta.

Kiinteistöihin liittyvä maaomaisuus jätetään kaupungille ja kaupunki solmii maanvuokrasopimukset yhtiön kanssa.

Kiinteistöjen arviokirjat ja luovutukset

Kiinteistöjen arviokirjat (lausunnot kohteittain) on arvio luovutusten kohteista. Arviointilähestymistapana on käytetty tuottolähestymistapaa ja apulähestymistapana markkinalähestymistapaa. Arviokirjat on laatinut Welada Oy:n, Newsec Valuationin ja Realia Managementin osalta auktorisoitu kiinteistöarvioija (AKA). Yhden kiinteistöosakeyhtiön osalta arvioijana on toiminut SP-Kodin laillistettu kiinteistönvälittäjä (LKV).

Osassa luovutuksia luovutetaan osakkeet, jotka oikeuttavat hallitsemaan liike/toimistotiloja. Osassa kiinteistöistä maapohjan omistaa Kouvolan kaupunki. Näissä tapauksissa maapohja jätetään kaupungille ja tehdään maanvuokrasopimus Kouvolan Yritystilat Oy:n kanssa, rakennus luovutetaan.

Oheismateriaali Welada Oy, Newsec Valuation, Realia Management ja SP-Koti laatimat arviokirjat, jotka ovat salassa pidettäviä (JulkL 24§1 k 17).

Luovutuksen yhteismäärä on 23 004 671 euroa.

Seuraavien kaupungin omistamien rakennusten maapohjia ei luovuteta:

- 286-32-2029-5 (Terveysasema Keltakangas), luovutussarvo 934 800 euroa
- 286-41-34-3 (Terveysasema Valkeala), luovutussarvo 469 460 euroa
- 286-1-1084-11 (Palvelukeskus Kotiharju), luovutussarvo 2 922 770 euroa
- 286-1-1084-11 (Kotiharju lastensuojelu), luovutussarvo 650 000 euroa
- 286-34-4141-4 (Vapriikki), luovutussarvo 99 200 euroa
- 286-419-1-13 (Kohtauspaikka Sippu), luovutussarvo 0 euroa
- 286-21-309-2 (Perhetukikeskus Kuusankoski), luovutussarvo 459 798 euroa
- 286-32-2013-1 (Maatalo Keltakangas), luovutussarvo 115 308 euroa
- 286-1-1114-1 (Mielenterveystoimisto Kouvola), luovutussarvo 392 000 euroa
- on 75-13-704-1 (Palo- ja pelastusasema Myllykoski), luovutussarvo 1 682 120 euroa
- 286-61-10-1 ja 286-61-10-2 (Palo- ja pelastusasema Jaala), luovutussarvo 104 586 euroa
- 286-1-1110-2 (Palo- ja pelastusasema Kouvola), luovutussarvo 11 466 705 euroa
- 286-12-190-2 (Palo- ja pelastusasema Kuusankoski), luovutussarvo 562 200 euroa
- 286-444-6-144 (Palo- ja pelastusasema Selänpää), luovutussarvo 106 882 euroa
- 286-448-3-54 ja 286-448-3-77 (Palo- ja pelastusasema Tuohikotti), luovutussarvo 11 662 euroa
- 286-401-35-1 (Palo- ja pelastusasema Valkeala), luovutussarvo 222 140 euroa
- 286-463-4-231 (Palo- ja pelastusasema Korja), luovutussarvo 205 040 euroa
- 286-1-1065-8 (Hovioikeudentalo Kouvola), luovutussarvo 2 524 000 euroa
- 286-6-6116-6 (Työpaja Viitakummuntie), luovutussarvo 6 000 euroa

Seuraavista kohteista luovutetaan osakkeet:

- Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus, Osakkeet 4025-4861, luovutusarvo 5 000 euroa
- Kiinteistö Oy Voikkaan Liikekaari, Osakkeet 1-167, luovutusarvo 65 000 euroa

Tarkemmat tiedot siirtyvistä kohteista on esitetty liitteessä Apporttiluovutus kohteiden koontitaulukko.

Liite Apporttiluovutuskohteiden koontitaulukko.

Kiinteistöjen yhtiöittämisen taloudellisia ja kirjanpidollisia vaikutuksia

Kiinteistöt tulee osakeyhtiölain ja valtioneuvoston asuksen mukaisesti siirtää Kouvolan Yritystilat Oy:lle käypään ja markkinaehtoiseen arvoon, jolloin kaupungille syntyy kirjanpidossa luovutusvoittoa tai –tappiota riippuen käyvän arvon erosta kirjanpitoarvoon. Kyseessä on kaupunkikonsernin sisäinen järjestely, joten järjestelyllä ei ole muuta vaikutusta konsernin tasolla kuin transaktiokustannukset. Kouvolan Yritystilat Oy:lle kirjanpitoarvoksi tulee siirron yhteydessä määritetyt käyvät arvot, minkä perusteella myös poistojen taso muuttuu. Apporttisijoituksessa kohteiden verotuksen hankintamenoksi muodostuu kaupungin viimeinen kirjanpitoarvo. Kaupungilta poistuu siirron yhteydessä kiinteistöön liittyvät tuotot sekä poistot. Kaupunki saa kiinteistöveroja sekä lisäksi maanvuokratuloja kiinteistöjen maa-alueiden jäädessä kaupungin omistukseen. Kouvolan Yritystilat Oy:lle ei siirry velkaa, jolloin vuokratulot tuloutuvat kokonaisuudessaan Kouvolan Yritystilalle, ellei se maksa osinkoa omistajilleen Kouvolan kaupungille ja Kouvola Innovation Oy:lle.

Varainsiirtovero

Sote- ja pela-kiinteistöjen siirrosta apporttisijoituksena on säädetty määräaikainen varainsiirtoverovapaus, joka koskee pääsääntöisesti hyvinvointialueelle vuokrattuja kohteita (varainsiirtoverolain 43 a §). Säädetty määräaikainen varainsiirtoverovapaus on voimassa vuoden 2030 loppuun. Säädös on tullut voimaan 1.1.2024. Oikeus varainsiirtoveron vapautukseen on vain siinä tilanteessa, että kiinteistö sijoitetaan yhtiöön pääomasijoituksena (apporttina) osakkeita vastaan ja muut varainsiirtoverolain 43 a §:n edellytykset täyttyvät. Kaupan muodossa toteutetusta siirrosta yhtiön on suoritettava varainsiirtovero, joka on 3 % kauppahinnasta, osakkeiden osalta 1,5 %. Kouvolan Yritystilat Oy ei olisi varainsiirtoverovelvollinen apporttina saamistaan kiinteistöistä.

Saadut avustukset

Kouvolan kaupunki on saanut yhtiöitettäviin paloasemakohteisiin (Myllykoski, Jaala, Korja, Kuusankoski ja Kouvolan VPK ry / pääpelastusasema) palosuojelurahaston myöntämiä investointiavustuksia. Kaupunki on yhteydessä investointiavustuksen myöntäjään ja pyytää suostumusta kohteiden siirrolle, sekä varmistaa, onko investointiavustuksen myöntäjällä rajoitteita taikka ehtoja siirrolle. Lisäksi kahteen kohteeseen on saatu avustusta Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta kuntien kiinteistöjen kaasulämmityksestä luopumiseen.

Henkilöstövaikutukset

Apporttisijoituksella siirrettävien kohteiden mukana ei siirry henkilöstöä Kouvolan kaupungilta Kouvolan Yritystilat Oy:lle.

Sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittämistä on käsitelty kyseisissä kohteissa pääasiallisesti työskentelevien kiinteistönhoitopalvelujen kolmen kiinteistönhoitajan kanssa yhteistoimintaneuvottelussa, joka pidettiin 24.10.2025. Neuvottelussa käytiin läpi valmisteilla olevan toimenpiteen perusteet, vaikutukset ja vaihtoehdot. Kaikki kolme työntekijää ilmaisivat halukkuutensa jatkaa Kouvolan kaupungin palveluksessa. Tämä on myös työnantajan tahtotila, minkä vuoksi henkilöstöä ei ole siirtymässä Kouvolan Yritystilat Oy:lle.

Talousarviomuutokset

Apporttisijoituksen vaikutukset kaupungin talouteen muodostuvat:

- luovutettavien kohteiden myyntituloista (investointitulo)
- luovutettavien kohteiden myyntivoitoista (satunnainen tuotto)
- apporttisijoituksen menosta (investointimeno)

Alla olevassa taulukossa on esitetty siirrettävän omaisuuden kirjanpidon laskennalliset tasearvot 31.12.2025 tilanteessa, markkinahinta ilman tontin arvoa, siirrettävien liittyvien kirjanpitoarvot, markkinahinta ilman tontteja ja liittymiä sekä laskennallinen kirjanpidon myyntivoitto. Lopulliset summat määräytyvät siirtohetken perusteella ja jokainen kiinteistö sekä osake käsitellään erikseen, jolloin joistain kohteista saattaa muodostua myyntitappiota.

Sote-pela-kiinteistöt	Rakennukset	Osakkeet	Yhteensä
Tasearvo 31.12.25	15 968 911	68 403	16 037 314
Liittymät tasearvo 31.12.25	195 831		195 831
Markkinahinta ilman tonttia	22 934 671	70 000	23 004 671

Myyntivoitto	6 769 929	1 597	6 771 526
---------------------	------------------	--------------	------------------

Talousarvion sitovuustason mukaisesti kaupunginvaltuustolle esitetään seuraavat euromääräiset talousarviomuutokset:

Investointitulo	Rakennukset	22 930 000
Investointitulo	Osakkeet	70 000
Investointimeno	Osakkeet	23 000 000
Tuloslaskelma	Satunnainen tuotto	6 770 000

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin Kunta-Aura -talousraportoinnin käsikirjan mukaan kuntien satunnaisia tuottoja ja kuluja saattaa syntyä mm. toiminnan yhtiöittämisestä tai lopettamisesta aiheutuvasta suurehkosta pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista tai -tappiosta. Ko. tuottojen ja kulujen on oltava olennaisia, tavanomaisesta toiminnasta poikkeavia ja kertaluonteisia. Edellä mainitut perusteet huomioiden myyntivoitto käsitellään tuloslaskelmassa satunnaisena tuottona, jolloin se ei vaikuta toimintatuottojen ja -katteen määrään eikä vertailukelpoisuuteen eri vuosien välillä.

Tonttien vuokrat kaupungille ovat noin 86 000 euroa. Lisääntyvien kiinteistöverojen osalta ei ole käytettävissä arviolukuja, koska kyseiset kiinteistöt ovat olleet tähän saakka kiinteistöverotuksen ulkopuolella. Lisäksi kiinteistöille ei ole olemassa vertailukohteita, joista voisi veron määrää arvioida.

Oikeudellinen säännöspohja

Osakeyhtiölain (624/2006) 9 luvun osakeantia koskevien säännösten mukaan yhtiö voi antaa uusia osakkeita tai luovuttaa hallussaan olevia omia osakkeitaan (osakeanti). Osakeannissa voidaan antaa osakkeita merkittäviksi maksua vastaan (maksullinen osakeanti) tai antaa osakkeita maksutta (maksuton osakeanti). Osakeannista päätetään yhtiökokouksessa. Osakeannissa osakkeenomistajilla on etuoikeus annettaviin osakkeisiin samassa suhteessa kuin heillä ennestään on yhtiön osakkeita. Osakeannissa voidaan poiketa säädetystä etuoikeudesta (suunnattu osakeanti), jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Suunnatun annin hyväksyttävyyttä arvioitaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota osakkeen merkintähinnan ja käyvän hinnan suhteeseen.

Maksullista osakeantia koskevassa päätöksessä on mainittava:

- 1) annettavien osakkeiden lukumäärä tai enimmäismäärä osakelajeittain ja se, annetaanko uusia vai yhtiön hallussa olevia osakkeita;
- 2) kenellä on oikeus merkitä osakkeita ja suunnatussa osakeannissa lisäksi perustelut sille, että osakkeenomistajien etuoikeudesta poikkeamiseen on painava taloudellinen syy;
- 3) osakkeesta maksettava määrä (merkintähinta) ja perustelut sen määrittämiselle; sekä
- 4) osakkeen maksuaika.

Uuden osakkeen merkintähinta merkitään osakepääoman korotukseksi, jollei sitä osakeantipäätöksessä määrätä merkittäväksi kokonaan tai osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon taikka kirjanpitolaissa toisin säädetä.

Jos merkintähinta maksetaan rahan sijasta kokonaan tai osittain muulla omaisuudella (apporttiomaisuus), omaisuudella on luovutushetkellä oltava vähintään maksua vastaava taloudellinen arvo yhtiölle. Sitoumus työn tai palvelun suorittamiseen ei voi olla apporttiomaisuutta.

Merkintähinnan maksamisesta apporttiomaisuudella on mainittava osakeantipäätöksessä. Päätöksessä tulee lisäksi olla selvitys, jossa yksilöidään apporttiomaisuus ja sillä suoritettava maksu sekä selvitetään omaisuuden arvostamiseen vaikuttavat seikat ja omaisuuden arvostamisessa noudatetut menetelmät.

Apporttiluovutuksessa tulee huomioida EU:n valtioneuvoston päätös ja järjestelyn markkinaehtoisuus tulee olla selvitetty ennen päätöksentekoa, jotta varmistetaan, ettei toimenpiteeseen sisälly kiellettyä valtiontukea.

Toimenpiteissä tulee huomioida, mitä Euroopan Unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 ja 108 artiklassa säädetään.

SEUT 107 artiklassa säädetään muun ohella, että jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. SEUT 108 artikla sisältää sääntelyä komission toimivallasta valtioneuvoston päätöksissä ja valtioneuvoston päätösten noudattamisen valvonnassa.

EU:n valtioneuvoston päätökset koskevat toimenpiteitä, joilla julkinen sektori myöntää yritykselle vastikkeetonta, valikoivaa taloudellista etua. Valtiontukea voi olla esim. laina, takaus ja ei markkinaehtoinen pääomasijoitus tai mikä tahansa muukin toimenpide, joka merkitsee tosiasiallisesti yritykselle annettavaa tukea. Esimerkiksi markkinahintaa

alhaisempi vuokra tai kiinteistökauppa voi merkitä kiellettyä valtiontukea. Kuntalain 129 §:ä ei sovelleta, koska kyse ei ole kunnan myöntämästä lainasta, takauksesta tai vakuudesta.

Valtiontukea on tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannon alaa siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Valtiontukea ei saa myöntää taloudellisissa vaikeuksissa olevalle yhteisölle.

SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen edellytysten on täyttyvä, jotta kyseessä on valtiontuki. Näiden edellytysten mukaisesti 1) toimenpiteen on oltava valtion (kunnan) toteuttama ja rahoitettu valtion varoin, 2) siitä on oltava taloudellisesta etua tuensaajalle, 3) edun on oltava va- likoiva siltä osin kuin se suosii tiettyjä yrityksiä ja 4) toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua siten, että se voi vaikuttaa jäsen valtioiden väliseen kauppaan.

Euroopan komissio on antanut tiedonannon SEUT 107 artiklan mukaisesta valtiontuen käsitteestä (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuen käsitteestä, EUVL 2016/C 262/01), jossa selvennetään valtiontuen määritelmää EU-tuomioistuimen ratkaisukäytännön ja komission päätöskäytännön perusteella. Tiedonannossa on esitetty useita arviointimenetelmiä viranomaisten toimenpiteiden markkinaehtoisuuden arviointiin eri tilanteissa ja siinä on täsmennetty poikkeuksia, milloin kyseessä ei katsota olevan sellainen etuus, joka katsotaan yhteismarkkinoille kielletyksi. Tiedonannossa on myös täsmennetty EU:n tuomioistuinten oikeuskäytännöstä johdettua niin sanottua markkinataloustoimijatestiä. Markkinataloustoimijatestin tarkoituksena on helpottaa valtiontukisääntelyn soveltamisen arviointia yksittäistapauksissa. Testin lähtökohtana on, että toimenpiteessä ei ole kyse kielletystä valtiontuesta, jos toimenpide toteutetaan markkinaehtoisesti. Markkinataloustoimijatestin mukaan varojen käyttöä on tarkasteltava siitä näkökulmasta, olisiko yksityinen markkinatoimija valmis tekemään vastaavan toimenpiteen samoin ehdoin tavanomaisissa markkinaolosuhteissa. Mikäli näin ei olisi, voi kyseessä olla toimenpide, joka sisältää kiellettyä valtiontukea.

Kiinteistöluovutuksen tai luovutuksia sisältävien toimenpiteiden kohdalla valtiontukisääntely huomioidaan erityisesti omaisuuden arvonmäärityksen ja oikeustoimen ehtojen osalta. Omaisuuden arvonmäärityksen tulee perustua käypään arvoon, jonka on määritellyt ulkopuolinen puolueeton toimija, ja oikeustoimen ehtojen tulee olla muiltakin osin markkinaehtoiset, ts. kyseiselle oikeustoimelle tavanomaiset ehdot.

Nyt kyseessä olevassa toimenpiteessä apporttina olevien kiinteistöjen käyvästä arvosta on hankittu riippumattoman ulkopuolisen arvioitsijan laatimat arviokirjalausunnot. Arvon määrittämisen perusteena on tuottolähestymistapa ja apulähestymistapana markkinalähestymistapa. Kohteet luovutetaan arviokirjojen mukaisista markkinahinnoista.

Apporttiluovutuksen ehdot vahvistetaan markkinaehtoisiksi ja osana prosessia selvitetään ja dokumentoidaan läpinäkyvästi mm. luovutettavaan omaisuuteen mahdollisesti kohdistuvien vastuiden ja velvoitteiden siirtyminen oikeamääräisenä ja kaupungin edun turvaavalla tavalla.

BDO:n asiantuntijoiden kanssa on keskusteltu apporttisijoituksen periaatteista. Keskustelujen toteamus oli, että valtioneuvostokäytännöllisesti ei ole estettä, että Kouvola Yritystilat Oy järjestää Kouvola kaupungille suunnatun maksullisen osakeannin, jossa kaupunki päättää merkitä osakkeet ja maksaa osakkeet omistuksessaan olevilla sote- ja pela-kiinteistöillä, joiden arvo perustuu niiden käypään, markkinaehtoiseen arvoon. Järjestelyn jälkeen Kouvola Yritystilat Oy kuuluu edelleen kaupunkikonserniin ja kaupunki voi odottaa elinvoimaa tukevien vaikutusten ohella saavansa sijoitukselle tuottoa pitkällä aikavälillä esimerkiksi osinkojen muodossa.

Edellä mainituilla perusteilla voidaan todeta, että nyt aiottuun toimenpiteeseen ei sisälly EU:n valtioneuvostokäytännössä tarkoitettua kiellettyä valtiontukea. Koska toimenpide ei sisällä EU:n perussopimuksessa määriteltyä valtiontukea, ei kaupungilla ole velvollisuutta tehdä valtiontukea koskevaa ennakoilmoitusta Euroopan komissiolle (SEUT 108 artiklan 3 kohta).

Taloudellinen riskiarvio apporttisijoituksesta

Kaupungin sijoituksen tuottovaatimus määräytyy siihen liittyvän riskin perusteella. Keskeisiä riskejä sijoituksessa ovat rahoitusriski, markkinariski ja operatiivinen riski. Rahoitusriski voi johtua muun muassa markkinamuutoksista, korkotason vaihteluista tai luottotappioista. Markkinariskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että markkinatilanne kehittyy Yhtiön kannalta epäedullisesti ja siten estää taloudellisiin tavoitteisiin pääsemiseen. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan Yhtiön toiminnan onnistumiseen liittyviä riskejä.

Kouvola Yritystilat Oy:n toimintaedellytyksiä ja riskejä on arvioitu tarkastelemalla 2024 tilinpäätöstietoja ja taloudellisia tunnuslukuja. Yhtiön omavaraisuusaste on 60,89. Lainojen lyhennyskyky ja lainanhoitokulujen maksukyky on hyvä. Kaupungin omistajaohjauksiksen mielestä rahoitukseen liittyvää riskiä voidaan pitää matalana ottaen huomioon toiminnan suhteellisen pieni laajuus kaupungin kokoon nähden sekä Yhtiön taseessa oleva omaisuus, jolla

kyetään hankkimaan tarvittaessa lisärahoitusta. Yhtiöllä on mahdollisuus käyttää kaupungin konsernitiliä ja konsernitilin limiittiä.

Merkittävin markkinariski liittyy maailmantalouden yleiseen tilaan. Toimitilojen kysyntä ja tarve sekä uusien toimitilahankkeiden käynnistyminen riippuvat vahvasti yleisestä taloudellisesta tilanteesta. Talouden epävarmuuden jatkuminen voi näkyä myös tyhjillään olevien toimitilojen tarjonnan lisääntymisenä. Yhtiön liikevaihdon kehittyminen ja toiminnan tavoitteiden saavuttaminen riippuvat vahvasti yleisestä taloudellisesta tilanteesta. Kaupungin omistajaohjausyksikön mielestä markkinariski on kohtuullisen matala Yhtiön toimiessa paikallisesti ja tarjotessa monentyyppisiä toimisto-, liike- ja teollisuustiloja erilaisille käyttäjäryhmille ja erikokoisille yrityksille eri toimialoilta. Yhtiö toimii kilpailuilla markkinoilla, pyrkien kuitenkin vastaamaan vain markkinapuutteesta aiheutuvaan kysyntään.

Yhtiön tulonmuodostus koostuu pääasiassa vuokratuloista. Tilojen vuokrausaste on hyvä ja vuokrausaste pyritään pitämään jatkossakin hyvänä. Kouvola Yritystilat Oy tekee tiivistä yhteistyötä Kouvola Innovation Oy:n yritys- ja sijoittumispalvelujen kanssa tarjoten niille konkreettista tukea yritysten toimitilakysymyksissä. Yhteistyö palvelee myös Kouvola Yritystilat Oy:n tavoitetta etsiä uusi vuokralaisia tyhjillään tai vajaakäytöllä oleviin tiloihin, mikä pienentää operatiivisen toiminnan riskiä. Operatiivisen toiminnan riskit ovat kohonneet korjausvelan kertymisen ja korjauskustannusten lisääntymisen myötä, mutta kokonaisuutena riski on kohtuullisen matala. Yhtiön harjoittama toimiala on kunnan harjoittamaa toimialaa.

Liitteenä Kouvola Yritystilat Oy:n tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus 2024.

Johtopäätös

Kunta voi toimia markkinoilla, mikäli se noudattaa kuntalain 15 luvun ja EU:n valtiontukisäännösten edellyttämiä toimintatapoja tuottaen markkinoilla sellaista lisäarvoa, jota yksityiset toimijat eivät tuottaisi.

Kohteena oleva toimenpide on julkisten varojen käyttöä markkinaehtoisesti ja yksityisiin sijoittajiin verrattuna samankaltaisilla ehdoilla. Täten on tarkasteltava, tekisikö yksityinen toimija samankaltaisen toimenpiteen kuin ollaan ehdottamassa. Osakeyhtiölain mukaan osakeyhtiön toiminnan tarkoitus on tuottaa voittoa osakkeen omistajille, ellei yhtiöjärjestyksessä muuta määrätä. Nyt kyseessä olevassa apporttisijoituksessa on selvää, että sijoitus maksetaan julkisyhteisön varoista. Apporttisijoitus on siten valikoiva, koska se on saatavilla vain yhdelle yritykselle. Kilpailun ja kaupan vääristyminen taas ovat riippuvaisia siitä, antaako sijoitus Yritykselle etua.

Markkinataloussijoittajaperiaatteesta (markkinataloustoimija/yksityinen sijoittaja) on säädetty komission tiedonannossa (2016/C 262/01) koskien EU:n toiminnassa tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitettä. Valtiontukitiedonannon mukaisesti julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset toimenpiteet eivät ole valtiontukea, eivätkä anna taloudellista etua, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja. Markkinataloustoimijaperiaatteen tarkoitus on tuoda esille julkisiin sijoituksiin liittyvä mahdollinen valtiontuki. Tarkastelussa arvioidaan julkisyhteisön toimintaa: olisiko yksityinen sijoittaja tehnyt vastaavanlaisen sijoituksen. Jollei yksityinen sijoittaja olisi tehnyt vastaavaa, kyse on valtiontuesta. Asiaa tarkastellaan päätöksentekohetken mukaan.

Sijoituksen tuotossa voidaan huomioida sijoituksen pitkä- ja lyhytaikaiset tuotot sekä erilaiset välilliset tuotot. Yhtiön voitot jäävät kuntakonserniin ja toteutuvat kaupungin hyödyksi. Tällöin ei ole merkitystä, omistaako kaupunki sijoituksen kohteena olevan Yhtiön kokonaan vai osittain myös välillisesti tytäryhtiönsä kautta. Koska Kouvola kaupunki omistaa suoraan Kouvola Yritystilat Oy:tä, kaupunki voi odottaa saavansa sijoitukselle tuottoa esimerkiksi osinkojen muodossa. Kaupungilla on mahdollisuus konserniohjauksen ja osakeyhtiölain avulla vaikuttaa, millä tavoin Kouvola Yritystilat Oy:stä saatava tuotto käytetään.

On arvioitava, onko sijoituksen tuotto sellainen, että yksityinen sijoittaja tekisi vastaavan sijoituksen ja ovatko käytössä olleet tiedot sellaiset, että kaupunki on voinut perustellusti tehdä arvion sijoituksen kannattavuudesta. Yksityinen sijoittaja pyrkii järkevästi maksimoimaan sijoituksensa tuoton olosuhteiden ja lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin etujensa täyttymisen valossa. Kouvola kaupungin pidemmän aikavälin tavoitteena on keskittää kiinteistöomistukset Kouvola Yritystilat Oy:öön, jolloin kaupunkikonsernin kustannustehokkuus kasvaa. Kaupunki odottaa pitkällä aikavälillä kohtuullista osinkotuottoa.

Julkisyhteisön toimia analysoitaessa voidaan ottaa huomioon, että julkisella sijoittajalla voitto-odotus voi olla pitkäaikaisempi ja sillä voi olla toiminnalle myös muita strategisia tavoitteita (C-305/89). Kouvola kaupungin strategisena tavoitteena on kehittää kaupungin elinvoimaa ja mahdollistaa yritysten toimintaedellytysten kehittyminen. Kunnan hoitaessa kuntalain 7 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen on kuntalain 126 §:n mukaan annettava tehtävä yhteisön, esimerkiksi osakeyhtiön hoidettavaksi. Huomioon ottaen kuntalain sääntely voidaan katsoa, että apporttisijoituksessa on kyse yhtiöittämistä koskevan velvoitteen täytäntöönpanosta.

EU:n valtiontukisäännöt koskevat toimintaa, jolla on rajat ylittäviä vaikutuksia. Esimerkiksi puhtaasti paikallisten palveluiden tai

infrastruktuurin rakentaminen ei välttämättä ole valtiontukea EU-oikeuden merkityksessä, jos tuki ei todennäköisesti houkuttele asiakkaista muista jäsenvaltioista tai jos tuella on enimmillään vain marginaalinen vaikutus jäsenvaltioiden välisiin investointeihin. Suunniteltu apporttisijoitus ei vääristä tai uhkaa vääristää kilpailua eikä se vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Yhtiö ei saa järjestelyn avulla sellaista kilpailullista etua, jota voidaan pitää kiellettynä valtiontukea. Yhtiön toimiala on kunnan toimialaan kuuluva toimiala, elinkeinoelämän yleisten edellytysten luominen. EU:n valtiontukisäännöt kieltävät tuen antamisen vaikeuksissa olevalle yritykselle. Yhtiö ei ole vaikeuksissa oleva yritys.

Edellä mainittuun viitaten voidaan katsoa, että apporttisijoitus on sellainen, jonka yksityinen sijoittaja voisi tehdä vastaavalla riskillä ja tuotto-odotuksella. Tuotto-odotuksessa voitaisiin huomioida elinkeinopoliittisia hyötyjä sekä alueen kehittymistä. Mikäli nämä huomioidaan, voidaan todeta, että yksityinen sijoittaja tekisi vastaavan riskisijoituksen. Kyseiset hyödyt on sinänsä sallittua ottaa mukaan arvioon. Apporttisijoitukseen ei voida katsoa liittyvän kiellettyä valtiontukea ja kaupungilla on kuntalain ja valtiontukisäännösten vaatimalla tavalla riittävät tiedot ja selvitykset sijoituspäätöksen tekemiseksi.

Osakemerkintä ei edellytä, että kunta vaatii vastavakuuden.

Lisätietoja: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi; kehittämisspäälikkö Karoliina Kanerva, puh. 020 615 7124, karoliina.kanerva(at)kouvola.fi; talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi; kaupunginjuristi Elina Amnell-Holzhäuser, puh. 020 615 7649, elina.amnell(at)kouvola.fi;

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä Kouvola Yritystilat Oy:n osakkeita 23 004 671 eurolla suunnatussa maksullisessa osakeannissa ja maksaa osakkeet omistamillaan sote- ja pela-kiinteistöillä. Apporttisijoitus sisältää kohteet: 286-32-2029-5 (Terveysasema Keltakangas), 286-41-34-3 (Terveysasema Valkeala), 286-1-1084-11 (Palvelukeskus Kotiharju), 286-1-1084-11 (Kotiharju lastensuojelu), 286-34-4141-4 (Vapriikki), 286-419-1-13 (Kohtauspaikka Sippu), 286-21-309-2 (Perhetukikeskus Kuusankoski), 286-32-2013-1 (Maatalo Keltakangas), 286-1-1114-1 (Mielenterveystoimisto Kouvola), 75-13-704-1 (Palo- ja pelastusasema Myllykoski), 286-61-10-1 ja 286-61-10-2 (Palo- ja pelastusasema Jaala), 286-1-1110-2 (Palo- ja

pelastusasema Kouvola), 286-12-190-2 (Palo- ja pelastusasema Kuusankoski), 286-444-6-144 (Palo- ja pelastusasema Selänpää), 286-448-3-54 ja 286-448-3-77 (Palo- ja pelastusasema Tuohikotti), 286-401-35-1 (Palo- ja pelastusasema Valkeala), 286-463-4-231 (Palo- ja pelastusasema Korja), 286-1-1065-8 (Hovioikeudentalo Kouvola), 286-6-6116-6 (Työpaja Viitakummuntie), Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus, Osakkeet 4025-4861, Kiinteistö Oy Voikkaan Liikekaari, Osakkeet 1-167.

Osakemerkintä ja maksu tapahtuvat viimeistään 31.12.2025.

2. hyväksyä apporttisijoituksen edellyttämät talousarviomuutokset seuraavasti:

- a. Investointiosa kaupunginhallitus, elinvoimapalvelut/sijoitukset, investointitulojen lisäys 70 000 euroa
- b. Investointiosa kaupunginhallitus, elinvoimapalvelut/tilapalvelut, investointitulojen lisäys 22 930 000 euroa
- c. Investointiosa, kaupunginhallitus, elinvoimapalvelut, investointimenojen lisäys 23 000 000 euroa
- d. Tuloslaskelmaosa, satunnaiset tuotot, lisäys 6 770 000 euroa

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025

Liitteenä Apporttiluovutuskohteiden koontitaulukko.

Liitteenä ovat BDO:n selvitykset lokakuu 2025 ja kesäkuu 2025

Liitteenä Welada Oy, Newsec Valuation, Realia Management ja SP-Koti laatimat arviokirjat, salassa pidettäviä (JulkL 24§1 k 17).

Liitteenä Kouvola Yritystilat Oy:n tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus 2024.

Oheismateriaalina Kouvolan Yritystilat Oy:n kaupparekisteriote ja yhtiöjärjestys.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä Kouvolan Yritystilat Oy:n osakkeita 23 004 671 eurolla suunnatussa maksullisessa osakeannissa ja maksaa osakkeet omistamillaan sote- ja pela-kiinteistöillä. Apporttisijoitus sisältää kohteet: 286-32-2029-5 (Terveysasema Keltakangas), 286-41-34-3 (Terveysasema Valkeala), 286-1-1084-11 (Palvelukeskus Kotiharju), 286-1-1084-11 (Kotiharju lastensuojelu), 286-34-4141-4 (Vapriikki), 286-419-1-13 (Kohtauspaikka Sippu), 286-21-309-2 (Perhetukikeskus Kuusankoski), 286-32-2013-1 (Maatalo Keltakangas), 286-1-1114-1 (Mielenterveystoimisto Kouvola), 75-13-704-1 (Palo- ja pelastusasema Myllykoski), 286-61-10-1 ja 286-61-10-2 (Palo- ja pelastusasema Jaala), 286-1-1110-2 (Palo- ja pelastusasema Kouvola), 286-12-190-2 (Palo- ja pelastusasema Kuusankoski), 286-444-6-144 (Palo- ja pelastusasema Selänpää), 286-448-3-54 ja 286-448-3-77 (Palo- ja pelastusasema Tuohikotti), 286-401-35-1 (Palo- ja pelastusasema Valkeala), 286-463-4-231 (Palo- ja pelastusasema Korja), 286-1-1065-8 (Hovioikeudentalo Kouvola), 286-6-6116-6 (Työpaja Viitakummuntie), Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus, Osakkeet 4025-4861, Kiinteistö Oy Voikkaan Liikekaari, Osakkeet 1-167.

Osakemerkintä ja maksu tapahtuvat viimeistään 31.12.2025.

2. hyväksyä apporttisijoituksen edellyttämät talousarviomuutokset seuraavasti:
 - a. Investointiosa kaupunginhallitus, elinvoimapalvelut/sijoitukset, investointitulojen lisäys 70 000 euroa
 - b. Investointiosa kaupunginhallitus, elinvoimapalvelut/tilapalvelut, investointitulojen lisäys 22 930 000 euroa
 - c. Investointiosa, kaupunginhallitus, elinvoimapalvelut, investointimenojen lisäys 23 000 000 euroa
 - d. Tuloslaskelmaosa, satunnaiset tuotot, lisäys 6 770 000 euroa

Kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 18.11.2025 lukien.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

- Liite 3 Apporttiluovutuskohteiden koontitaulukko_kh03112025_kv17112025
- Liite 4 Kouvola Yritystilat Oy tilinpäätös 2024 tt allekirj_kh03112025_kv17112025
- Liite 5 Tilintarkastuskertomus 2024 Kouvola Yritystilat Oy allekirj_kh03112025_kv17112025
- Liite 6 BDO raportti Sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys, Kouvola kaupunki_kh03112025_kv17112025
- Liite 7 Raportti Kouvola kaupunki 29.10.2025, BDO_kh03112025_kv17112025
- Liite 8 Arvio Kouvola Hovioikeudentalo 17.10.2025_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 9 Arvio Kouvola Mielenterveystoimisto 17.10.2025_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 10 Arvio Kouvola Perhetukikeskus Kuusankoski 17.10.2025_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 11 Arvio Kouvola Terveysasema Valkeala 17.10.2025_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 12 Arviokirja Kuparintie 2 Voikkaa_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 13 Arviokirja Lastensuojelu Kotiharju 24.10.2024_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 14 Arviokirja Palvelukeskus Kotiharju 24.10.2024_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 15 Arviokirja Palo- ja Pelastusasema Kouvola 23.3.2022_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 16 Arviokirja Palo- ja Pelastusasema Kuusankoski 23.3.2022_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 17 Arviokirja Palo- ja Pelastusasema Myllykoski 23.3.2022_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 18 Arviolausunto Jokelantörmäntie 6 Valkeala_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 19 Arviolausunto Maatalo 16.10.2025_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 20 Arviolausunto Raidetie 1 Korja_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 21 Arviolausunto Salparinteentie 3-5 Jaala_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025

-
- Liite 22 Arviolausunto Selänpääntie 584 Selänpää_salassa
pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 23 Arviolausunto Terveysasema Keltakangas 15102025_salassa
pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 24 Arviolausunto Työpaja Viitakummuntie 15102025_salassa
pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 25 Arviolausunto Vapaudentie 3-5 Tuohikotti_salassa
pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 26 Arviolausunto Vapriikki 16102025_salassa pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 27 Realia Arviokirja Myllykosken palo- ja pelastusasema 28032022_salassa
pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 28 Realia Arviokirja Kouvolan palo- ja pelastusasema 28032022_salassa
pidettävä_kh03112025_kv17112025
- Liite 29 Realia Arviokirja Kuusankosken palo- ja pelastusasema 29032022_salassa
pidettävä_kh03112025_kv17112025

Oheismateriaali

Yhtiöjärjestys Kouvolan Yritystilat Oy_kh03112025_kv17112025

Kaupparekisteriote 27.10.2025 Kouvolan Yritystilat Oy, mustattu_kv17112025

8

Kouvolan kaupungin osavuositarkastus 1.1.-30.9.2025**9643/02.02.02/2025****Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 277**

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054,
hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginvaltuusto on 2.12.2024 hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2028 taloussuunnitelman.

Kouvolan kaupungin tilinpäätösennuste on noin 0,3 milj. euroa ylijäämäinen ja noin 6,0 milj. euroa talousarviota (-5,7 milj. euroa) parempi. Merkittävimmät tulokseen vaikuttavat tekijät ovat sote- ja pelakiinteistöjen yhtiöittämisen kirjanpidollinen myyntivoitto sekä verotulojen arvioitua heikompi kertymä. Kaupungin toimintakate tammi-syyskuussa 2025 oli 6,2 milj. euroa suurempi kuin edellisenä vuonna, kasvu johtuu työllisyyspalveluiden siirtymisestä kaupungin vastuulle. Toimintakate arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan 1,9 milj. euroa talousarviota paremmin tilinpäätöksessä 2025. Toimintakate ei ole vertailukelpoinen vuosien 2024 ja 2025 välillä, koska työllisyyspalvelujen siirtyminen kaupungin vastuulle kasvatti toimintakatetta noin 6 prosenttia.

Investointimenoja oli syyskuun loppuun mennessä toteutunut 24,5 milj. euroa ja investointituloja noin 0,9 milj. euroa. Investointimenoja arvioidaan toteutuvan yhteensä 66,2 milj. euroa ja tuloja 24,9 miljoonaa. Tuloja ja menoja lisää sote- ja pelakiinteistöjen yhtiöittämisen apportoiluovutuksesta johtuvat sijoitusmeno 23 miljoonaa euroa sekä samansuuruinen kiinteistöjen ja osakkeiden luovutustulo.

Koko henkilöstö on vähentynyt edellisvuodesta yhteensä 21:llä eli 1 prosentilla. Sairauspoissaoloja on ollut 14,0 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Tunnusluku on kasvanut 0,5 kalenteripäivällä viime vuodesta.

Asukasluvun, 77 850, muutos vuodenvaiheen tilanteeseen on -536 henkilöä.

Työttömyysaste oli kesäkuussa 12,7 % (9/2024: 11,6 %).

Kuntalain ja hallintosäännön mukainen toimivalta talouden seurannassa

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginhallitus on 9.12.2024 antanut talousarvion täytäntöönpano-ohjeet vuodelle 2025. Täytäntöönpano-ohjeissa on määritelty kaupungin talousraportoinnin aikataulu vuodelle 2025.

Hallintosäännön 60 §:n mukaan toimitukset seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain ja toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimituksille talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden (Kh 9.12.2024 § 265) mukaan toimialajohtajien sekä muiden tilivelvollisten tulee jatkuvasti seurata talousarvion ja sen käyttösuunnitelmien toteutumista ja saattaa mahdolliset poikkeamat asianomaisen toimielimen tietoon. Toimielimen on ryhdyttävä välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli ilmenee ettei talousarvio toteudu suunnitellulla tavalla. Talouden katsaukset toimituksille laaditaan raportointiaikataulun mukaisesti. Katsauksista tulee saada helposti käsitys oleellisista talousarviota koskevista poikkeamista. Laajemmat osavuositarkastukset tammi-huhtikuulta ja tammi-syyskuulta tuodaan tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Toimituksien raporttien laadinta vuonna 2025

Kuukausitarkastus	Osavuositarkastus	Tilinpäätös
Tammi-maaliskuu	Tammi-huhtikuu	Tammi-joulukuu
Tammi-heinäkuu	Tammi-syyskuu	
Tammi-lokakuu		

Vuoden 2025 talousarviossa ja vuosien 2025–2028 taloussuunnitelmassa (Kv 2.12.2024, kohta 2.3.2) talousarvion sitovuus käyttötaloussosassa kaupunginvaltuustoon nähden on lautakunnan/toimielimen toimintakate (ilman osakkeiden, rakennusten ja maa-alueiden myyntiä). Osakkeiden, rakennusten ja maa-alueiden myynnit ovat omina sitovina erinä kaupunginhallituksen ja teknisen lautakunnan alaisessa toiminnassa. Lautakunnan/toimielimen tavoitteiden sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta vastaa toimialajohtaja.

Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalous

Valtiovarainministeriön syksyn 2025 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen BKT kasvaa tänä vuonna noin 1 %, ja seuraavina vuosina 1,4–1,7 %. Talouskasvua hidastaa heikko yksityinen kulutus, sillä kotitaloudet säästävät epävarmuuden vuoksi. Investoinnit tukevat kuitenkin taloutta. Julkisen talouden alijäämät pienenevät hitaasti ja velka kasvaa suhteessa BKT:hen. Suurimmat kustannuspaineet tulevat sosiaali- ja terveydenhuollosta, puolustuksesta ja koroista. (Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, syksy 2025, 22.9.2025.)

Kuntatalouden alijäämän arvioidaan kasvavan suhteessa BKT:hen menojen, investointien ja heikon verotulokehityksen vuoksi. Kunnilta vaaditaan veronkorotuksia ja kustannusten leikkauksia talouden tasapainottamiseksi. Suurimmat kustannuspaineet liittyvät palkkaratkaisuihin, työllisyys- ja yrityspalveluihin sekä investointeihin. Verotulojen kasvu jää vuonna 2025 vaatimattomaksi, mutta paranee myöhemmin. Kustannuksia lisäävät varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarpeen kasvu. Kunnilta vaaditaan merkittäviä sopeutustoimia talouden tasapainottamiseksi. (Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, syksy 2025, 22.9.2025.)

Kouvolan taloudellinen tilanne

Kouvola on tehnyt pitkäjänteistä työtä talouden tasapainottamiseksi sopeuttamalla toimintaansa väestömuutoksiin. Tämä on sisältänyt palveluverkkojen päivittämistä, palvelutuotannon uudistamista ja kustannusvertailuja. Kaupungin taloutta haastavat valtionosuuksien ja verotulojen muutokset sekä valtakunnalliset palkkaratkaisut. Väestön väheneminen, erityisesti lasten ja nuorten osalta, on vaikuttanut negatiivisesti tuloihin, kun taas palveluiden kustannukset eivät ole pienentyneet samassa suhteessa. Palveluverkkoratkaisuissa otetaan huomioon väestönkehityksen mukaiset tarpeet, ja kaupunki pyrkii sopeuttamaan toimintaansa sekä vähentämään kiinteistöomistustaan.

Kaupunkiin suunnitellut ja toteutumassa olevat investoinnit, erityisesti uusiutuvaan energiaan, datakeskuksiin ja muuhun energiaintensiiviseen teollisuuteen, ovat kokonaisuutena poikkeuksellisen merkittäviä. Vastaavia teollisia investointeja ei ole sijoittunut seudulle sitten metsäteollisuuden investointien. Hankkeet luovat alueelle uutta elinvoimaa työpaikkojen sekä verotulojen muodossa. Rakentamisen aikana suurimmat hankkeet työllistävät jopa tuhansia henkilötyövuosia ja suuri datakeskus työllistää toiminta-aikanaankin satoja työntekijöitä. Hankkeet tulevat lisäämään myös kaupungin verotuloja mm. kiinteistöverojen muodossa.

Vuoden 2025 talousarvio on 5,7 miljoonaa euroa alijäämäinen, mutta tilinpäätösennuste on 0,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen osittain

kertaluonteisten kirjanpidollisten myyntivoittojen ansiosta. Verotulojen ja yhteisöverojen ennustetaan jäävän talousarviota pienemmiksi, mikä korostaa tarvetta jatkaa talouden tasapainottamistyötä ja taseen ylijäämään kerryttämistä.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2024 tilinpäätös oli 2,4 miljoonaa euroa negatiivinen. Vaikka vuosi 2024 toteutui talousarviossa ennakoitua paremmin, kaupungin kertynyt ylijäämä pieneni 16,9 miljoonaan euroon. Vuoden 2025 talousarvio oli 5,7 miljoonaa euroa alijäämäinen, mutta tilinpäätösennuste on 0,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tulosarvioon on sisällytetty 6,8 miljoonaa euroa satunnaisia tuottoja, jotka liittyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen kiinteistöjen apportiluovutukseen. Luovutus toteutetaan apporttisijoituksena, jolloin luovutusta vastaan saadaan yhtiön osakkeita.

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 1,7 milj. euroa talousarviota suurempina. Merkittävimmät positiiviset poikkeamat johtuvat saaduista avustuksista ja hanketuista sekä myyntituotoista.

Valmistus omaan käyttöön summan arvioidaan toteutuvan 1,2 milj. euroa talousarviota pienempänä oman rakentamisen vähennyttä.

Toimintakulujen osalta toteuman arvioidaan olevan 1,4 milj. euroa talousarviota pienempi. Merkittävimmät talousarviota pienemmät toteutuma-arviot muodostuvat energiakustannuksista, kotihoidon tuen käytön vähenemisestä sekä Valkealan sairaalan purkukustannuksien osittaisesta siirtymisestä seuraavalle vuodelle.

Toimintakatteen arvioidaan toteutuvan tilinpäätöksessä 1,9 milj. euroa talousarviota parempana. Tämä kertoo merkittävistä saavutuksista talouden sopeuttamistyössä.

Kaupungin verotulojen arvioidaan jäävän 6,4 miljoonaa euroa talousarviossa ennakoitua pienemmiksi. Kouvolan ja koko maan kunnallisveron loppuvuoden kertymäennuste on laskenut, mikä johtuu pääasiassa pienemmistä ennakonpidätyksistä sekä odotettua heikommasta työllisyyskehityksestä. Palkkatulojen kasvu on hidasta, vain 2,5 %, vaikka keskimääräinen ansiotaso nousee koko maassa noin 3 %.

Verovuoden 2024 ryhmäosuuden virheellinen oikaisu ja sen palauttaminen johtivat tilanteeseen, jossa kunnallisveroa kertyi enemmän vuonna 2024, mutta kertymä jää vastaavasti pienemmäksi vuonna 2025. Tämä sekä heikko työllisyyskehitys pienentävät kunnallisverokertymääarviota tälle vuodelle. Kouvolan osalta kunnallisverojen arvioidaan jäävän 3,8 miljoonaa euroa ja

yhteisöverojen 2,5 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua pienemmäksi.

Valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan voimassa olevien päätösten mukaisesti 1,6 miljoonaa euroa talousarviossa ennakoitua paremmin.

Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan olevan tilinpäätöksessä 1,4 milj. euroa talousarviota paremmat. Merkittävin poikkeama on korkokuluissa, joiden arvioidaan jäävän 1,2 milj. euroa talousarviota pienemmiksi.

Vuosikatteen arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena. Poistojen ja arvonalennuksien arvioidaan toteutuvan noin 0,8 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Toimielimien osalta ylitystä talousarvion sitovuustasoon eli toimintakatteeseen on arvioitu kasvatus- ja opetuslautakunnan, ylitys 1,2 milj. euroa, sekä teknisen lautakunnan, ylitys 1,4 milj. euroa, osalta. Muiden toimielinten sitovuustason arvioidaan toteutuvan talousarviota paremmin. Kasvatuksen ja opetuksen talousarvioylityksen kattamiseksi tehtyjä ja suunniteltuja toimenpiteitä ovat mm:

- henkilöstökulujen hallinta: sijaiskulut sekä määräaikaisen henkilöstön käyttö
- varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittäminen
- koulukuljetusten kustannustehokuuden seuranta

Investoinnit ja rahoitus

Investointimenoja oli syyskuun loppuun mennessä toteutunut 24,5 milj. euroa ja investointituloja noin 0,9 milj. euroa. Koko vuoden osalta investointimenojen arvioidaan olevan yhteensä 66,2 milj. euroa ja investointitulojen 24,9 miljoonaa. Sekä investointimenot että -tulot kasvavat sote- ja pelatoimen kiinteistöjen siirtämiseen liittyvän apportiluovutuksen johdosta. Tämä luovutus sisältää 23 miljoonan euron sijoitusmenon (osakkeiden hankinta) ja samansuuruisen luovutustulon (kiinteistöjen myynti).

Pitkäaikaista rahalaitoslainaa on lyhennetty 56,9 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa on nostettu syyskuun loppuun mennessä 50 milj. euroa. Lyhytaikaista kuntatodistustalainaa oli syyskuun lopussa 37 miljoonaa euroa. Lainakannan arvioidaan olevan vuoden lopussa 333,1 milj. euroa, kun talousarvion mukainen arvio oli 371,0 milj. euroa.

Väestö ja työllisyys

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kouvolassa oli heinäkuun lopussa 77 850 asukasta, mikä on 536 asukasta vähemmän edellisvuoden lopun tilanteeseen verrattuna.

Kesäkuun työttömyysaste oli 12,7 %, kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 11,6 %.

Henkilöstö

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli syyskuun 2025 lopussa yhteensä 2623 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2114. Määräaikaista henkilöstöä oli 509. Henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuodesta 21:llä eli 1 prosentilla. TE-uudistuksen myötä valtiolta siirtyi Kouvolan kaupungille 1.1.2025 alkaen liikkeenluovutuksella yhteensä 74 vakinaista ja yksi määräaikainen viranhaltija. Henkilöstömäärä henkilötyövuosina on yhteensä 2426,20, joten ne ovat vähentyneet 101,12:lla.

Syyskuun loppuun mennessä vapautuneesta 106 virasta ja tehtävästä (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) on jätetty täyttämättä 25 eli 24 prosenttia. Elinvoimapalveluissa lähtövaihtuvuudesta on hyödynnetty 42 prosenttia, sivistyksessä 18 prosenttia sekä tekniikka ja ympäristö - toimialalla 30 prosenttia.

Henkilöstökulujen toteuma on 101,5 milj. euroa (74,9 %).

Henkilöstökulut ovat viime vuoden tasolla. Loppuvuonna henkilöstökuluja kasvattavat kuitenkin 1.10.2025 toteutettavat kunta-alan yleiskorotukset ja kehittämisohjelman mukaiset paikalliset järjestelyerät 1.6.2025, jotka käytetään KVTES:n ja OVTES:n osion G osalta lokakuussa tasopalkkajärjestelmän toimeenpanoon.

Talousarviossa on asetettu vuodelle 2025 yhteiseksi tavoitteeksi proaktiivinen työkykyjohtaminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen 15 prosentilla. Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 14,0 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on 0,5 kalenteripäivää korkeammalla tasolla kuin vuosi sitten.

Sairauspoissaolojen vähentämiseen panostetaan tällä hetkellä vahvasti. Lokakuun loppuun asti on käynnissä Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hanke, johon on saatu Kevan työelämän kehittämisrahaa. Hankkeen tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennenaikaista eläkkeelle siirtymistä.

Kevennetyn ja korvaavan työn käyttöä vaihtoehtona sairauspoissaololle pyritään lisäämään siten, että niiden suhteellinen osuus sairauspoissaolopäivistä olisi tänä vuonna 5 prosenttia. Kevennetyn ja korvaavan työn päivien osuus sairauspoissaolopäivistä on ollut tammi-syyskuussa 2,8 %, kun se oli vuotta aiemmin 2,7 %.

Kaupunginhallituksen alainen toiminta

Elinvoimapalveluiden käyttötalous ajalla 1.1.-30.9.2025 on toteutunut alle talousarvion (toimintakatteen toteuma-% ilman osakkeiden ja

rakennusten myyntiä 18,8 %, laskennallinen 75,0 %). Toteutumisessa on vaihtelua palveluyksiköittäin. Merkittävimmät poikkeamat toimielimen osalta toimintatuotoissa (toteuma 77,9 %) ovat saaduissa tuissa ja avustuksissa johtuen arvioitua suuremmista pakolaisten laskennallisista korvauksista. Toimintakulut ovat hieman alle talousarvion (toteuma 71,0 %), suurimmat alitukset ovat lämmityskustannuksissa sekä muissa toimintakuluissa (ulkoisissa vuokrissa). Osakkeiden ja rakennusten myyntejä toteutui noin -10 000 euroa (myyntivoitot n. 137 000 euroa ja vastaavasti myyntitappiot n. 147 000 euroa).

Investointitulojen toteutuma ajalla 1.1.-30.9.2025 on 0,6 milj. euroa ja investointimenojen toteutuma on 17,4 milj. euroa (nettoinvestoinnit yhteensä 16,8 milj. euroa).

Kouvolan kaupungin osavuosisikatsaus 1-9/2025 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsaus 1-9/2025 ovat **liitteenä**.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi, henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi sekä kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi ja controller Anna Forsman-Vestman, anna.forsman-vestman(at)kouvola.fi, puh. 020 615 5212

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä Kouvolan kaupungin osavuosisikatsauksen 1-9/2025 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osavuosisikatsauksen 1-9/2025 tiedoksi.
2. velvoittaa toimielimet kehittämään toimintojaan minimoimalla kuluja ja tehostamalla omaa toimintaa, vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden näkökannan kautta.
3. velvoittaa toimialoja tarkastelemaan eläkkeelle siirtymistä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.
4. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä Kouvolan kaupungin osavuosisikatsauksen 1.1.-30.9.2025 tiedoksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025

Kouvolan kaupungin osavuositarkastus 1-9/2025 on **liitteenä** ja esittelymateriaali **ohjeismateriaalina**.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä Kouvolan kaupungin osavuositarkastuksen 1.1.-30.9.2025 tiedoksi.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

Liite 30 Osavuositarkastus 1.1.-30.9.2025 Kouvolan kaupunki_Kh03112025_kv17112025

Oheismateriaali

Osavuositarkastus 9.2025 esitysmateriaali_Kh03112025_kv17112025

9

Eron myöntäminen luottamustehtävästä ja teknisen lautakunnan täydentäminen

10763/00.00.01.03/2025

9924/00.00.01.00/2025

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 285

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Asian tausta ja päätösvallan perusteet

Kuntalain 70 §:n 3 momentissa säädetään, että luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Ari Puranen on kirjaamoon 13.10.2025 saapuneella kirjeellä anonut eroa teknisen lautakunnan varajäsenen sekä kutsuntalautakunnan varajäsenen tehtävistä. Eron syyksi hän on ilmoittanut henkilökohtaiset syyt.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö (kuntalaki 79 § 1 mom.).

Sen lisäksi, mitä yleisestä vaalikelpoisuudesta kuntalain 71 §:ssä säädetään, vaalikelpoisuudesta lautakuntiin säädetään kuntalain 74 §:ssä.

Kuntalain 74.1 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimitelmissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin 40 %:a, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Säännöstä sovelletaan erikseen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten vaaliin.

Hallintosäännön 9 § mukaan teknisessä lautakunnassa on 11 jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Lisätietoja: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Ari Puraselle eron teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä.
2. valita Ari Purasen tilalle uuden varajäsenen tekniseen lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös pannaan täytäntöön pöytäkirjan tarkastuksen jälkeen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Ari Puraselle eron teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä.
2. valita Ari Purasen tilalle uuden varajäsenen tekniseen lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös pannaan täytäntöön pöytäkirjan tarkastuksen jälkeen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kaupunginvaltuuston päätös:

10

Vastaus valtuustoaloitteeseen esteettömyystietojen hyödyntämisestä uusien investointien suunnittelussa ja toteutuksessa sekä esteettömyystietojen lisäämisestä kaupungin kiinteistöihin

9836/00.05.00/2025

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025 § 42

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Liisa Varjolan, Jenni Aikion, Henna Hovin, Mika Bymanin, Timo Lehmusmetsän, Laila Uljaksen, Mia Ylä-Outisen, Jenny Hasun, Camilla Relanderin, Kirsi Kekin, Sanna Jacksenin, Iida Pilli-Sihvolan, Nita Aholan, Anne Hasun, Christa Carpelanin, Tiina Hämäläisen, Kaisa Spiesin ja Markku Pakkasen jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Esteettömyys on olennainen osa yhdenvertaista ja toimivaa yhteiskuntaa. Sen merkitys korostuu julkisessa rakentamisessa ja investoinneissa, joiden tulee palvella koko väestöä, mukaan lukien ikääntyneet, liikunta- ja aistirajoitteiset henkilöt sekä lasten kanssa liikkuvat.

Kunnassamme tehdään merkittäviä investointeja rakennushankkeisiin, infraan ja palvelurakenteisiin. On tärkeää, että näiden hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään systemaattisesti saatavilla olevaa esteettömyystietoa, kuten Esteetön.fi-palvelun tietoja, tai muita valtakunnallisia ja alueellisia esteettömyyskartoituksia. Tällöin voidaan varmistaa, että investoinnit tukevat saavutettavuutta, turvallisuutta ja käyttäjäystävällisyyttä alusta alkaen – eikä esteettömyyttä tarvitse jälkikäteen korjata lisätoimenpiteillä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:

- Kunta laatii ohjeistuksen siitä, kuinka esteettömyystietoa hyödynnetään osana investointien valmistelua, suunnittelua ja toteutusta.
- Esteettömyystiedon hyödyntäminen sisällytetään osaksi investointihankkeiden hankesuunnitelmia ja päätöksentekoprosessia.
- Kunta ottaa käyttöön esteettömyyskriteerit, joiden toteutumista seurataan ja raportoidaan investointien eri vaiheissa.
- Kunnan asiantuntijat tekevät yhteistyötä esteettömyyden asiantuntijatahojen, kuten lakisääteisten vanhus- ja vammaisneuvostojen kanssa, jotta uusimmat tiedot ja parhaat käytännöt tulevat käyttöön.

Näin vahvistamme kunnan vastuullista ja kestävästä kehitystä sekä edistämme kaikkien kuntalaisten yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 264

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Tekniikka ja ympäristö-toimialan ja tilapalveluiden vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Esteettömyys on olennainen osa yhdenvertaista ja toimivaa yhteiskuntaa. Kunnassamme tehdään merkittäviä investointeja rakennushankkeisiin, infraan ja palvelurakenteisiin. Investointien tulee tukea sujuvuutta, turvallisuutta ja käyttäjäystävällisyyttä. Toimenpide-ehdotuksien tarkoituksena on vahvistaa kunnan vastuullista ja kestävästä kehitystä sekä edistää kaikkien kuntalaisten yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia.

Toimenpiteiksi ehdotetaan:

- laaditaan ohjeistus, kuinka esteettömyystietoa hyödynnetään osana investointien valmistelua, suunnittelua ja toteutusta,
- esteettömyystiedon hyödyntäminen sisällytetään osaksi investointihankkeiden hankesuunnitelmia ja päätöksentekoprosessia,
- kunta ottaa käyttöön esteettömyyskriteerit,
- yhteistyön tekeminen esteettömyyden asiantuntijatahojen kanssa.

Nykytilakuvaus – Esteettömyystoiminta kaupungissa

Kouvolan kaupungin rakennettua ympäristöä koskeva esteettömyystyö käynnistyi 2023 kick-off tilaisuuden muodossa Kouvolan kaupungintalolla. Vuoden 2024 alussa käynnistettiin

esteettömyyskartoitus, jossa huomioitiin kaikki kolme näkökulmaa; fyysinen, digitaalinen ja sosiaalinen esteettömyys. Kartoitus pyrki kattamaan olennaisimmat kohdat kaupungin omissa palveluissa, mutta kokonaisuuden suhteen tarkastelu ei ole aukoton.

Esteettömyyskartoitus käynnistyi kyselyllä kuntalaisille sekä kaupungin sisäisesti. Kartoitus tehtiin vuonna 2024.

Esteettömyystyöryhmän toimijoina ovat olleet kaupungin eri toimijat, vanhus- ja vammaisneuvoston edustukset sekä 3. sektorin kokemustoimijoita. Esteettömyystyöryhmä on järjestänyt esteettömyyskävelyitä, -työpajan sekä kaikille avoimen esteettömyysfoorumin otsikolla "Entä jos sie et pääsis?", joka striimattiin myös verkkoon. Jatkuva konkreettista esteettömyystyötä tekemään on syksyllä 2025 perustettu esteettömyysraati, jossa on edustukset digitaalisesta, sosiaalisesta ja fyysisestä esteettömyydestä.

Esteettömyyskävelyiden tarkoituksena on huomioida, kuinka esteettömyys toteutuu kohteissa huomioiden fyysinen, digitaalinen ja sosiaalinen esteettömyys. Esteettömyyskävelyillä arvioidaan kohteiden saavutettavuutta ja esteettömyysratkaisuja paikan päällä. Kävelyihin osallistuu esteettömyysraati ja tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Kävelykohteita ovat olleet mm.:

- Kouvolan kaupungintalo
- Ratamon esteetön reitti
- Käyrälammen esteetön ulkoilureitti
- Kuusankosken urheilutalo
- Eskolanmäen liikuntahalli
- Valkealan monitoimitalo (ulko- ja pysäköintialueet, sisätilat ja oppilaan näkökulma)
- Inkeröisten monitoimitalo (ulko- ja pysäköintialueet, sisätilat)
- Kouvolan kaupungin verkkosivut (digitaalinen kävely)

Kävelyillä muodostuneet havainnot on välitetty tiedoksi tilapalveluiden eri rakenteilla tai suunnittelussa olevien kohteiden hyödynnettäväksi. Kaupungin tilapalvelut ovat määrittäneet esteettömyyttä edistäviä suunnitteluperiaatteita, joita noudatetaan rakennetun ympäristön suunnittelussa. Esteettömyyskartoitusraportti ja tilapalveluiden suunnitteluohjeet esiteltiin maaliskuun foorumissa.

Esteettömyysfoorumeiden järjestämistä on tarkoitus jatkaa säännöllisesti. Foorumit kokoavat esteettömyysasioiden ympärillä

toimivat tahot yhteen, herättelevät julkista keskustelua ja tuovat esteettömyysnäkökulmaa esille, sillä esteettömyys kuuluu kaikille.

Lakisääteisillä vanhus- ja vammaisneuvostoilla on oma tärkeä roolinsa kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäjinä. Neuvostot muun muassa edistävät edustamiensa väestöryhmien ja viranomaisten välistä yhteistyötä sekä tekevät erilaisia päätöksentekoon liittyviä aloitteita. Vaikuttamistoimielimet ovat tärkeitä esteettömyystyön edistäjiä.

Rakennetun ympäristön esteettömyyslainsäädäntö

Rakennetun ympäristön esteettömyyslainsäädäntö perustuu YK:n vammaisyleissopimukseen, jota toimeenpannaan kansallisesti rakentamislaisissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa rakennuksen esteettömyydestä.

Useisiin tuoreisiin asemakaavoihin ja asemakaavan muutoksiin on sisällytetty määräyksiä esteettömyyteen liittyen. Lisäksi vuonna 2020 hyväksyttyyn Ydinkeskustan osayleiskaavaan on määritelty esteettömyyden erikoistason alue. Kaavat ohjaavat alueiden tarkempaa suunnittelua, jossa apuna käytetään mm. Helsingin kaupungin ja SOTERA:n laatimia SuRaKu-ohjeita.

Tekniikka- ja ympäristötoimialan investoinnit ja toiminta

Aloitteessa esitetään, että kaupungin sisäiseen käyttöön laaditaan ohjeistus, kuinka esteettömyystietoa hyödynnetään osana investointien valmistelua, suunnittelua ja toteutusta. Investointien valmistelussa ja suunnittelussa esteettömyyden huomiointi on jo nyt arkipäivää, eikä erillistä ohjeistusta katsota tarpeelliseksi.

Kunnossapidon osalta haasteita esteettömyyden toteutumiselle luo talviaika ja sen mukanaan tuoma lumi ja jää. Vaikka lumenpoistoa tehtäisiin tehostetusti, voi reitille jäädä kohtia, joissa esteettömyys ei toteudu. On kuitenkin huomioitava, että tonttiliittymiin aurauksen yhteydessä mahdollisesti kasautuvien vallien poistaminen kuuluu lain mukaan tontinomistajalle.

Suurin osa asemakaavoista sekä katu- ja yleisen alueen suunnitelmista lähetetään vanhus- ja vammaisneuvostolle kommentoille ennen niiden viimeistelyä. Haastavissa kohteissa eri henkilöiden asiantuntijuutta on myös hyödynnetty esimerkiksi parhaan mahdollisen ratkaisun valinnassa. Etenkin palveluita sisältävillä alueilla kulkureittien esteettömyyteen pyritään kohdentamaan erityistä huomiota käytössä olevan tilan antamissa rajoissa. Myös osa ulkoilureiteistä ja luontopoluista on toteutettu esteettöminä. Tällä hetkellä suunnitellaan esteetöntä leikkipaikkaa Urheilupuistoon.

Esteettömyyskriteereillä tarkoitetaan yleensä tarkistuslistaa, jonka avulla tietyn kohteen esteettömyyden tilanne voidaan helposti tarkistaa. Esimerkiksi Invalidiliiton valmiin kriteeristön käyttöönotto voidaan ottaa helposti pysyväksi käytänteeksi suunnitelmien itselleluovutusvaiheessa. Valmiita kohteita on katselmoitu yhdessä kokemusasiantuntijoiden kanssa, ja havaitut puutteet korjattu mahdollisimman pian.

Tilapalveluiden investoinnit ja toiminta

Tilapalveluiden toimintaa ohjaa Rakentamislaki, jossa rakennushankkeeseen ryhtyvän velvoitteet ovat Tilapalveluiden. Rakentamislain mukaisesti rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus ja sen piha- sekä oleskelualueiden suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan esteettömyys ja käytettävyys erityisesti lasten, ikääntyneiden, vammaisten ja liikkumis- ja toimiesteisten henkilöiden kannalta, huomioiden kuitenkin rakennuksen käyttötarkoitus.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän velvoitteita on tarkennettu Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä (241/2017). Laki ja asetus asettavat vähimmäisvaatimukset rakennushankkeeseen ryhtyvälle. Nykyisessä asetuksessa on keskiössä liikkumis- ja toimimisesteinen henkilö. Lisäksi esteettömyyden suunnittelua ohjaa mm. Ympäristöministeriön asetukset rakennuksen käyttöturvallisuudesta (1007/2017) sekä rakennusten paloturvallisuudesta (848/2017).

Hankekohtaisesti lisäksi hyödynnetään lukuisia olemassa olevia ohjeistuksia, joita on julkaissut mm. Ympäristöministeriö, Rakennustietosäätiö (RT-kortit), Suomen Standardoimisliitto, Invalidiliitto, Opetus- ja kulttuuriministeriö ja liikunnan lajiliitot.

Esteettömyyden toteuttaminen rakennushankkeissa tehdään hankekohtaisesti. Tilapalveluiden investoinnit ovat moninaisia ja yhteinen kaikkiin hankkeisiin soveltuva ohjeistus jäisi liian yleiselle tasolle. Tästä syystä myös rakennussuunnittelua koskeva tilapalveluiden yleisohje on jäänyt toteuttamatta. Hankekohtaisesti esteettömyyden toteuttamisen arviointi tulee tehtyä huolellisemmin ja tässä voidaan käyttää apuna esimerkiksi invalidiliiton valmiita tarkastuslistoja. Tarkastuslistat eivät kuitenkaan sellaisenaan sovellu jokaiseen hankkeeseen ja näiden soveltuvuus tulee hankekohtaisesti arvioida yhdessä tiloja tulevan palvelun edustajien kanssa.

Tarveselvitysvaiheessa tilapalvelut huolehtii, että tiloja tulevan palvelun edustajat määrittävät tarvittavan esteettömyyden tason, mikä toimii lähtötietona hankkeen seuraaviin vaiheisiin. Esteettömyysvaatimusten tarkoituksenmukaisuus määritetään yhdessä käyttäjien kanssa. Tilapalvelut toimii tarveselvitysvaiheessa asiantuntijana, esim.

perusparannushankkeiden esteettömyysratkaisujen kustannusvaikutusten osalta.

Tilapalvelut tekee yhteistyötä kokemusasiantuntijoiden, vammais- ja vanhusneuvoston edustajien sekä kaupungin sisäisten esteettömyysasiantuntijoiden kanssa investointihankkeiden eri vaiheissa. Esimerkiksi Inkeröisten monitoimitalon sekä Eskolanmäen liikuntahallin suunnitelmia esiteltiin neuvostoissa ja lisäksi näihin toteutettiin esteettömyyskävelyt. Lisäksi perusparannusinvestointien yhteydessä toteutetaan esteettömyyskartoituksia, jotka toimivat lähtötietona hankkeen seuraaviin vaiheisiin. Investointihankkeiden eteneminen tullaan esittelemään säännöllisesti vammais- ja vanhusneuvostossa, jotta em. tahot saavat mahdollisuuden kommentoida hankkeiden esteettömyyden huomioimista oikea-aikaisesti.

Tilapalveluilla on investointihankkeissaan johtamisvastuu, johon sisältyy mm. varmistaminen, että kohteessa käytettävät suunnittelijat ymmärtävät esteettömyyden oikealla tavalla ja kantavat vastuunsa sekä käyttäjien kanssa määritetty esteettömyyden taso toteutuu suunnittelussa ja toteutuksessa. Tilapalvelut ovat lisänneet tietouttaan esteellisyyden kirjosta ja näiden huomioimiseen olemassa olevista työkaluista, mikä tukee esteettömyyden tarkoituksen mukaisten vaatimusten toteuttamista investoinneissa.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Liisa Varjolalta ja Jenni Aikiolta saapunut kommentti on **oheismateriaalina**. Vastausta valtuustoaloitteeseen on täydennetty kommenttien perusteella.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Yhteenvetona todetaan, että valtuustoaloite ei anna aihetta toimenpiteisiin ja Kouvola kaupungin investoinneissa toteutetaan esteettömyyttä säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla.

Esteettömyystoiminta kaupungissa on kehittynyt esteettömyystyön kautta: -kartoituksin, -kävelyin ja muina toimenpiteinä.

Esteettömyysfoorumeiden järjestämistä on tarkoitus jatkaa säännöllisesti. Lakisääteisillä vanhus- ja vammaisneuvostoilla on oma tärkeä roolinsa kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäjinä. Vaikuttamistoimielimet ovat tärkeitä esteettömyystyön edistäjiä.

Esteettömyyden toteuttaminen investointihankkeissa tehdään hankekohtaisesti, hyödyntäen Invalidiliiton kriteeristöä. Tarkistuslistat eivät kuitenkaan suoraan sovellu jokaiseen hankkeeseen, soveltuvuus arvioidaan tapauskohtaisesti.

Hallintosäännön § 121 mukaisesti jos valtuustoaloitteessa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, aloitteeseen vastaa kaupunginhallitus ja vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa. Tämän valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 18 valtuutettua.

Lisätietoja: Tekniikka ja ympäristö toimialan toiminnan osalta kaupungininsinööri Anne Ahtiainen, puh 020 615 8574, anne.ahtiainen(at)kouvola.fi, Tilapalveluiden toiminnan osalta toimitilajohtaja Katja Ahola, puh 020 615 9013, katja.e.ahola(at)kouvola.fi; Hyvinvointipalveluiden osalta hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen, puh. 020 615 7429, sanna-riitta.junnonen(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että valtuustoaloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin ja Kouvolan kaupungin investoinneissa toteutetaan esteettömyyttä säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025

Liisa Varjolalta ja Jenni Aikiolta saapunut kommentti on **liitteenä**.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.

2. todeta, että valtuustoaloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin ja Kouvolan kaupungin investoinneissa toteutetaan esteettömyyttä säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

- Liite 31 Esteettömyystiedon hyödyntäminen, valtuustoaloitteen tekijöiden vastaus luonnokseen_kh27102025_kv17112025

11

**Vastaus valtuustoaloitteeseen nuorisovaltuuston jäsenen puhe- ja läsnäolo-oikeudesta
Kouvolan kaupunginhallituksen kokouksissa****9834/00.05.00/2025****Kaupunginvaltuusto 19.05.2025 § 43**

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Camilla Relanderin, Henna Hovin, Kirsi Kekin, Sanna Jacksenin, Liisa Varjolan, Nita Aholan, Kaisa Spiesin, Raimo Laineen, Jukka Nybergin, Vesa Vainion, Iida Pilli-Sihvolan, Christa Carpelanin, Sari Melkon, Heikki Kuutin, Marjo Lakan, Jenny Hasun, Manu Huuhilon, Jenni Aikion, Sanna Tähtisen ja Sari Hyytiäisen jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

"Kouvolan nuorisovaltuustolle puhe- ja läsnäolo-oikeutettu paikka
Kouvolan kaupunginhallitukseen

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kouvolan nuorisovaltuustolle myönnetään yksi (1) edustuspaikka puhe- ja läsnäolo-oikeudella Kouvolan kaupunginhallitukseen sisältäen myös yhden (1) varajäsenen paikan. Nuorisovaltuuston puhe- ja läsnäolo-oikeutetulla edustuspaikalla on merkittävä vaikutus lasten ja nuorten kuulemisen sekä demokratian kannalta päätöksenteossa.

Nuorisovaltuustojen puhe- ja läsnäolo-oikeutetut paikat kunnanhallituksissa ovat alkaneet viime vuosina kasvavissa määrin yleistyä. Kouvolaa suuremmista kunnista mm. Espoolla ja Vantaalla nuorisovaltuustolla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kaupunginhallituksissa. Lisäksi Suomen Nuorisovaltuustojen liiton myöntämissä Nuorisovaltuustomyönteinen kunta -sertifikaateissa yksi myöntämisperuste ehdoista, joista määrätyn osan tulee täytyä, on *"Nuorisovaltuustolla on edustuspaikka kunnanhallituksen kokouksissa"*. Kouvolan on aika alkaa edistämään aitoa demokratiaa ja nostamaan nuoria mukaan päätöksentekoon sekä osoitettava olevansa aidosti nuorisovaltuustomyönteinen kunta.

Nuorisovaltuutetut ovat aikaisemmissa luottamuspaikoissaan osoittaneet aktiivisuutta ja aitoa keskustelukykyä sekä tuoneet keskusteluihin nuorten näkökulmaa. Päätöksenteossa olevat asiat vaikuttavat pisimpään juuri kaupunkimme nuoriin, joten on perusteltua, että heitä kuullaan kaupungin päätöksenteossa monivaiheisesti valmistelun sekä päätöksenteon edetessä.

Luottamukselliset ja salassa pidettävät asiat eivät ole kestävä peruste jättää nuorisovaltuutettuja pois päätöksenteon ytimestä, sillä samanlaista toimintamallia käytetään myös muissa kunnissa.

Salassapitovelvoitteet ja muut säännöt koskevat myös nuorisovaltuutettuja, jotka noudattavat yhteisesti sovittuja käytänteitä.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 266

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Elinvoimapaalvelut, hallintopaalvelut, hallintojohtaja

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kouvolan kaupunginvaltuutettu Camilla Relander ja 19 muuta valtuutettua ovat jättäneet aloitteen koskien yhden edustuspaikan myöntämistä nuorisovaltuuston edustajalle kaupunginhallituksen puhe- ja läsnäolo-oikeudella sisältäen myös yhden (1) varajäsenen paikan. Aloitteessa kerrotaan, että edustuspaikalla on merkittävä vaikutus lasten ja nuorten kuulemisen sekä demokratian kannalta päätöksenteossa.

Nykytilakuvaus

Tällä hetkellä nuorisovaltuustolla ei ole edustajapaikkaa Kouvolan kaupunginhallituksen kokouksissa. Sen sijaan nuorisovaltuustolla on edustuspaikka kaupunginvaltuustossa, lautakunnissa pois lukien tarkastuslautakunta sekä vanhus- ja vammaisneuvostossa.

Päätösvallan peruste, säädökset ja ohjeet asiassa

Kuntalain (2015/410) 26 §:ssä säädetään nuorisovaltuuston osalta seuraavaa:

”Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja

seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittävä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.”

Kuntalain perusteella nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus osallistua päätöksentekoon, mutta kuntalaissa ei ole erillistä mainintaa nuorisovaltuuston puhe- ja läsnäolo-oikeudesta kaupunginhallituksessa. Kunta voi siten itse päättää, millä tavoin nuorisovaltuusto osallistuu kunnan toimintaan ja päätöksentekoon.

Kouvolassa nuorisovaltuustolla on:

- edustuspaikat kaupunginvaltuustossa, lautakunnissa ja vanhus- ja vammaisneuvostoissa. Kouvolan kaupungin hallintosäännön 95.4 §:n mukaan nuorisovaltuusto nimeää valtuuston kokoukseen kaksi edustajaa, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus.
- Tämän lisäksi hallintosäännön 150.3 §:n mukaan nuorisovaltuustolla on aloiteoikeus valtuustossa.
- Kouvolan kaupungin nuorisovaltuuston toimintasäännön mukaan nuorisovaltuuston edustaja osallistuu valtuuston, lautakunnan ja työryhmien kokouksiin ja vie niihin nuorisovaltuuston ja kaupungin nuorten näkemyksiä. Tätä kautta nuorisovaltuusto voi edistää päätöksentekoa ja toimintaa erityisesti lasten ja nuorten näkökulmasta.

Kaupunginhallituksessa on hallintosäännön § 134 mukaan läsnäolo- ja puheoikeus jäsenten ja esittelijän lisäksi valtuuston puheenjohtajilla sekä toimialajohtajalla. Näin ollen hallintosäännön mukaan nuorisovaltuuston edustajalla ei ole läsnäolo- ja puheoikeutta kaupunginhallituksen kokouksissa, jotka ovat suljettuja.

Muiden kaupunkien käytäntöjä valtuustoaloitteen mukaisessa asiassa

Hallintopalveluiden ja nuorisopalveluiden yhteistyönä on yhtäältä osana valtuustoaloitetta koskevan vastauksen valmistelua sekä samalla myös nuorisovaltuuston toimintasäännön päivitystä koskeneen päätösvalmistelun taustaselvityksenä kartoitettu tietoja myös muista kunnista. Tietojen keruussa on oltu yhteydessä myös eri kuntien nuorisovaltuustojen vastuuhenkilöiden verkostoon ja pyritty siten selvittämään tietoja mahdollisimman kattavasti.

Osana selvitystä on laadittu tiedot verrokkikuntien nuorisovaltuuston edustuspaikoista siltä osin, missä määrin muissa kaupungeissa on annettu nuorisovaltuuston edustajalle puhe- ja läsnäolo-oikeus

kaupunginhallituksessa ja kunnan muissa eri toimielimissä, mutta samalla myös tehty selvitystä mahdollisista muista käytännöistä, joilla on edistetty kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston välistä yhteistyötä. Tietoja selvitettiin muun muassa Haminan, Lahden, Lappeenrannan, Kotkan, Porin, Tampereen, Vantaan, Espoon, Rauman, Siuntion, Kuopion, Hämeenlinnan ja Mikkelin kaupungeilta ja kunnilta.

Selvityksen perusteella tavoitetuista

- isommista tai keskisuurista verrokkikunnista Hämeenlinnassa, Kotkassa, Lahdessa, Mikkelissä, Lappeenrannassa, Haminassa ja Porissa nuorisovaltuustolla ei ole edustusta kaupunginhallituksessa ja käytännöt ovat siten vastaavat kuin Kouvolan kaupungilla tällä hetkellä.
- Isoimmista kaupungeista Espoossa ja Vantaalla nuorisovaltuuston edustajilla on edustaja kaupunginhallituksessa, Tampereella edustajaa ei ole kaupunginhallituksessa, mutta kaupunginhallituksen kehittämiskokouksissa edustajalla on mahdollisuus olla paikalla, lukuun ottamatta salassa pidettäviä asioita.
- Pienemmistä kunnista Siuntiossa, Raumalla, Ylöjärvellä, Pornaisissa ja Heinolassa, Isokyrössä ja Vetelissä edustaja on nimettynä.

Kaikissa edellä mainituissa kaupungeissa nuorisovaltuustolla on edustus kaupunginvaltuustossa ja erikseen nimetyissä lautakunnissa, kuten Kouvolassakin.

Muina käytäntöinä edistää nuorisovaltuuston ja nuorten osallisuutta kaupunginhallituksen kanssa selvityksessä nousi esiin seuraavia käytäntöjä:

- Haminassa nuorisovaltuustolla on edustajat kaupunginhallituksen työryhmissä, mutta ei itse kaupunginhallituksessa.
- Vastaavasti Tampereella edustajaa ei ole kaupunginhallituksessa, mutta kaupunginhallituksen kehittämiskokouksissa edustajalla on mahdollisuus olla paikalla, lukuun ottamatta salassa pidettäviä asioita.

Kouvolassa nuorisovaltuustolla on edustajat valtuustossa ja eri lautakunnissa, joiden kautta nuorten on mahdollista tuoda nuorten ääni kuuluviin ja ottaa kantaa erilaisiin ajankohtaisiin asioihin. Nuorisovaltuusto voi siten vaikuttaa tehokkaasti jo nyt päätöksentekoon näiden toimielinten työskentelyssä, kuitenkin selvityksen perusteella on todettu, että kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston välistä yhteistyötä voidaan kehittää edelleen ja siten samalla edistää

aloitteessa esitettyä tarkoitusta lisätä nuorten kuulemista sekä demokratian kannalta tärkeää osallisuutta kunnan päätöksenteossa.

Selvityksen perusteella katsotaan, että Kouvolan kaupungin nykyinen toimintamalli vastaa pitkälti samankokoisten kuntien käytäntöjä, joten näiden perusteella nykyistä käytäntöä ei ole tarpeen sellaisenaan muuttaa, mutta yhteistyötä kaupunginhallituksen kanssa, ja siten päätöksenteon osallisuutta, voidaan edelleen kehittää Kouvolassa ja vastauksena aloitteeseen esitetäänkin vuoropuhelun ja yhteistyön tiivistämistä nuorisovaltuuston ja kaupunginhallituksen kesken tekemällä kehittämistoimenpiteitä, jotka on osaltaan huomioitu myös syksyn aikana päivitetystä nuorisovaltuuston toimintasäännössä ja siten laadittu vuoropuhelussa myös nuorisovaltuuston ja kaupunginedustajien kesken.

Nuorisovaltuuston ja kaupunginhallituksen yhteistyön lisääminen ja edustuksellisuus päätöksenteossa

Nuorten osallisuuden ja yhteistyön lisääminen kaupunginhallituksen kanssa on ollut edellä edistetyn taustaselvityksen lisäksi valmistelussa myös yhteistyössä nuorisovaltuuston edustajien kanssa, kun asiaa on käsitelty samassa yhteydessä, kun nuorisovaltuuston edustajan tapasivat kaupungin johtoa syksyn alussa 2025.

Yhteinen näkemys ja tahtotila oli, että nuorisovaltuuston aktiivisesti jo nyt kaupungin päätöksenteossa mukana olevien edustajien lisäksi myös muilla tavoin voidaan edistää ja tiivistää yhteistyötä esimerkiksi yhteisillä kehittämiskokouksilla ja kaupunginhallituksen edustajien roolia tarkentamalla nuorisovaltuuston yhteydenpidossa.

Kaupunginhallitus on osaltaan hyväksynyt nuorisovaltuuston toimintasäännön päivityksen päätöksellään 29.9.2025 § 228, jossa on lisätty toimintasääntöön sellaisia edellä esitettyyn pohjautuvia määräyksiä, jotka lisäävät nuorten vaikutusmahdollisuuksia kaupunginhallituksen päätöksentekoon liittyen sekä edistävät vuoropuhelua kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston välillä.

Toimintasäännön päivitys on tapahtunut nuorisovaltuuston aloitteesta ja rakentunut yhteistyössä nuorisovaltuuston esityksen pohjalta. Samassa yhteydessä on pyritty huomioimaan tämän valtuustoaloitteen johdosta myös kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston yhteistyön lisäämistä sekä siten nuorten osallisuuden edistämistä kaupunginhallituksen työskentelyssä. Osana toimintasäännön päivittämistä on siten päätetty edistää nuorten osallisuutta ja tiivistää yhteistyötä kaupunginhallituksen kanssa seuraavin toimenpitein:

- kaupunginhallitus nimeää kaupunginhallituksen edustajan myös nuorisovaltuustoon vastaavasti kuin hallituksella on nimetty edustaja

vanhus- ja vammaisneuvostoissa. Tämä edistää yhdenmukaisuutta kuntalain tarkoittaminen neuvostojen ja nuorisovaltuuston toimintatavoissa sekä ennen kaikkea lisää merkittävästi vuoropuhelua ja yhteistyötä kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston välillä.

- Lisäksi kaupunginhallituksen puheenjohtajalle on lisätty toimintasääntöön oikeus osallistua nuorisovaltuuston kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella. Kaupunginhallituksen puheenjohtajan osallistuminen nuorisovaltuuston kokouksiin on niin ikään tärkeä tapa lisätä nuorten vaikutusmahdollisuuksia kaupunginhallituksen kanssa käytävässä vuoropuhelussa.
- Lisäksi on sovittu järjestettävän yhteistyötapaamisia sekä kehittämiskokouksia, joita voidaan järjestää myös muiden neuvostojen kanssa yhteistyössä.

Nuorisovaltuuston edustajat ovat osaltaan pitäneet tätä uudistusta toimintasääntöpäivitystä valmistelleessa kaupungin johdon kanssa käydyssä kokouksessa varsin hyvänä ja kannatettavana tapana edistää nuorisovaltuuston ja kaupunginhallituksen välistä yhteistyötä.

Toimenpiteiden voidaan katsoa tukevan nuorten osallisuutta myös tässä aloitteessa tavoitellulla tavalla ja käytännön tasolla aidosti myös mahdollistaa varhaisen vaiheen vuoropuhelun kaupunginhallituksen kanssa, sillä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla sekä edustajalla on toimintasäännön päivityksen myötä suora mahdollisuus tuoda myös valmisteluvaiheessa asioita nuorisovaltuustolle tiedoksi, kuultavaksi sekä sitä kautta edistää nuorisovaltuuston kantojen huomioimista aiempaa paremmin myös kaupunginhallituksen päätöksenteossa.

Toki päätöksenteossa tulee myös päätöksenteon valmistelussa muutoin ja muun muassa ennakkovaikutusten arvioinnin myötä huomioida nuorten vaikuttamismahdollisuudet, mutta kaupunki voi myös arvioida jatkossa nuorisovaltuuston edustajien lisäämistä kaupunginhallituksen työ- tai ohjausryhmiin tarvekohtaisesti, minkä kautta nuorisovaltuusto pääsisi myös aiempaa laajemmin osaksi kaupunginhallituksen toimintaa.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Valtuustoaloitteeseen ei ole 23.10.2025 mennessä saapunut kommentteja.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Nuorisovaltuusto vaikuttaa tehokkaasti jo nyt päätöksentekoon ja edellisvuoden tietojen perusteella keskeisten toimielinten osallistumisprosentti nuorisovaltuuston edustajille on ollut yli 90 %. Lisäksi kaupungin nykyinen käytäntö edustajien läsnäolo- ja puheoikeuden osalta vastaa selvityksen mukaan pääosan verrokkikuntien käytäntöjä, joten näiden perusteella nykykäytäntöä ei varsinaisesti ole tarpeen muuttaa.

Esitetään vastauksena kuitenkin samalla, että nuorisovaltuuston juuri päivitetyn toimintasäännön ja nuorisovaltuuston edustajien kanssa yhteistyössä käytyjen keskustelujen mukaisesti edistetään vuoropuhelua ja osallisuutta kuitenkin edelleen kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston välillä kehittämistilaisuuksien muodossa ja esimerkiksi huomioimalla nuorisovaltuuston edustajan kaupunginhallituksen työ- tai ohjausryhmiin aina tarpeiden mukaan.

Lisäksi esitetään vastauksena, että edistetään vuoropuhelua ja nuorten äänen kuulumista päätöksenteon eri vaiheissa aiempaa paremmin toimimalla nuorisovaltuuston toimintasääntöön lisätyllä tavalla, toisin sanoen lisäämällä kaupunginhallituksen edustajien aktiivista osallistumista nuorisovaltuuston kokouksiin sekä myös erilaisten yhteistyötilaisuuksien järjestämistä tarpeiden mukaisesti ja myös esimerkiksi neuvostojen kanssa yhteistyössä, edistään siten myös laajemmin osallisuutta eri toimijoiden kesken. Lisäksi nuorisovaltuuston edustajat kutsutaan mukaan valtuuston seminaareihin sekä kaupunginhallituksen seminaareihin tarpeiden mukaisesti, esimerkiksi kaupunginhallituksen syyskaudella olevaan vuosittaiseen seminaariin.

Hallintosäännön § 121 mukaisesti jos valtuustoaloitteessa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, aloitteeseen vastaa kaupunginhallitus ja vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa. Tämän valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 20 valtuutettua ja siten vastaus esitetään käsiteltäväksi kaupunginvaltuustolle.

Lisätietoja: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.

2. todeta, että kaupungin nykyinen käytäntö mahdollistaa nuorisovaltuuston edustajille aktiivisen keinon osallistua kaupungin päätöksentekoon ja edustajat ovat toimineet myös aktiivisesti edellisen kauden aikana. Edustajien läsnäolo- ja puheoikeuden osalta kaupungin käytännön voidaan katsoa vastaavan vertailukuntien käytäntöjä.

Vastauksen aloitteeseen todetaan lisäksi, että nuorisovaltuuston päivitetyn toimintasäännön mukaisesti on päätetty edistää ja kehittää nuorisovaltuuston ja kaupunginhallituksen välistä yhteistyötä ja nuorten osallisuutta kaupungilla vielä edelleen nykyisestä seuraavilla toimenpiteillä:

- järjestämällä jatkossa kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston yhteiskokouksia, joita voidaan järjestää myös neuvostojen kanssa yhteistyössä, edistään siten myös laajemmin osallisuutta eri toimijoiden kesken;
- lisäämällä kaupunginhallituksen edustajien aktiivista osallistumista nuorisovaltuuston toimintaan selostusosassa ja toimintasäännössä esitetysti;
- lisäksi osallisuutta on mahdollista edistää huomioimalla nuorisovaltuuston edustaja tarvekohtaisesti kaupunginhallituksen työ- tai ohjausryhmissä.
- Lisäksi nuorisovaltuuston edustajat ovat kutsuttuina valtuuston seminaareihin sekä kaupunginhallituksen seminaareihin tarpeiden mukaisesti, esimerkiksi kaupunginhallituksen syyskauden vuosittaiseen seminaariin.

Muilta osin valtuustoaloite ei anna aiheutta jatkotoimenpiteisiin.

3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että kaupungin nykyinen käytäntö mahdollistaa nuorisovaltuuston edustajille aktiivisen keinon osallistua kaupungin päätöksentekoon ja edustajat ovat toimineet aktiivisesti edellisen kauden aikana. Edustajien läsnäolo- ja puheoikeuden osalta kaupungin käytännön voidaan katsoa vastaavan vertailukuntien käytäntöjä.

Vastauksen aloitteeseen todetaan, että nuorisovaltuuston päivitetyn toimintasäännön mukaisesti on päätetty edistää ja kehittää nuorisovaltuuston ja kaupunginhallituksen välistä yhteistyötä ja nuorten osallisuutta kaupungilla vielä edelleen nykyisestä seuraavilla toimenpiteillä:

- järjestämällä jatkossa kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston yhteiskokouksia, joita voidaan järjestää myös neuvostojen kanssa yhteistyössä, edistäen siten myös laajemmin osallisuutta eri toimijoiden kesken;
- lisäämällä kaupunginhallituksen edustajien aktiivista osallistumista nuorisovaltuuston toimintaan selostusosassa ja toimintasäännössä esitetysti;
- osallisuutta on mahdollista edistää huomioimalla nuorisovaltuuston edustaja tarvekohtaisesti kaupunginhallituksen työ- tai ohjausryhmissä.
- Lisäksi nuorisovaltuuston edustajat ovat kutsuttuina valtuuston seminaareihin sekä kaupunginhallituksen seminaareihin tarpeiden mukaisesti, esimerkiksi kaupunginhallituksen syyskauden vuosittaiseen seminaariin.

Muilta osin valtuustoaloite ei anna aiheutta jatkotoimenpiteisiin.

3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginvaltuuston päätös:

12

Vastaus valtuustoaloitteeseen datatalouden tiekartasta Kymenlaaksoon

9840/00.05.00/2025

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025 § 39

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Janne Wallin, Markku Pakkasen, Jenny Hasun, Kimmo Jokirannan, Liisa Varjolan, Laila Uljaksen, Henna Hovin, Maija Lehtomäen, Mia Ylä-Outisen, Camilla Relanderin, Kirsi Kekin, Sanna Jacksenin, Nita Aholan, Anne Hasun, Christa Carpelanin, Tiina Hämäläisen, Kaisa Spiesin, Jenni Aikion ja Iida Pilli-Sihvolan jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Datatalouden tiekartta Kymenlaaksoon

Kymenlaakson alueelle on tehty useita merkittäviä datatalouden investointeja. Ne sijoittuvat sekä eteläiseen, että pohjoiseen maakuntaan.

Datatalouden mahdollisuudet ovat kasvavat ja laajempi selvittäminen on tarpeen. Tarkoituksena on selvittää, miten Kymenlaakson alueella on mahdollista kasvattaa kotimaista jalostusarvoa.

Keskustan valtuustoryhmä esittää, että Kouvola kaupunki aloittaa valmistelemaan ja toteuttamaan datatalouden tiekarttaa. Keskeiset kysymykset mihin haetaan vastauksia ovat: Miten edistetään yritysten kyvykkyyttä ja mahdollisuuksia hyötyä datataloudesta? Sekä selvitetään koulutuksen tarpeet, sisältäen koko opintopolun. Samansisältöinen aloite on jätetty Kymenlaakson maakuntavaltuustossa, toivottavasti työtä voidaan koordinoita yhteistyössä.

Keskustan valtuustoryhmä”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 265

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Valtuustoaloitteessa on nostettu esiin Kouvolaan ja Kymenlaakson alueelle tehdyt merkittävät datatalouden investoinnit sekä tarve selvittää datatalouteen liittyviä kasvavia mahdollisuuksia ja jalostusarvon kasvattamista Kymenlaakson alueella. Valtuustoaloitteessa pyydetään Kouvola kaupunkia aloittamaan valmistelemaan ja toteuttamaan datatalouden tiekarttaa. Keskeiset kysymykset mihin haetaan vastauksia ovat: Miten edistetään yritysten kyvykkyyttä ja mahdollisuuksia hyötyä datataloudesta. Sekä selvitetään koulutuksen tarpeet, sisältäen koko opintopolun. Samansisältöinen aloite on jätetty Kymenlaakson maakuntavaltuustossa ja työtä toivotaan koordinoitavan yhteistyössä.

Nykytilakuvaus

Kouvolan energiantensiivisellä teollisuudella on pitkät perinteet. Käynnissä oleva teollisuuden murros ja uusiutuvan energian mahdollisuudet ovat avaamassa lupaavia kehityskulkuja suunnan muuttamiseen ja elinvoiman kasvattamiseen. Kouvola on kasvamassa merkittävä datakeskusten keskittymä ja ensimmäiset hankkeet ovat jo parhaillaan rakentumassa. Datakeskusten kapasiteetti on tarkoituksena nousta useisiin satoihin megawatteihin ja investointien arvossa puhutaan jopa miljardin euron hankkeista. Kuntien näkökulmasta datakeskukset ovat merkittäviä taloudellisia mahdollisuuksia, jotka voivat vahvistaa aluetaloutta monin tavoin.

Kouvolassa on tehty strategista ja pitkäjänteistä työtä datakeskusinvestointien saamiseksi kaupunkiin. Kantaverkon vapaana oleva liittymiskapasiteetti ja Yritystontit kärkihankkeen kautta toiminnalle sopivat teollisuustontit ovat olleet keskeisiä tekijöitä sähköintensiivisten investointien sijoittumiselle. Tähän mennessä Kouvola on tullut julkisuuteen kaksi suuren mittakaavan datakeskushanketta Hypercon datakeskushanke Korian Hiivurissa sekä atNorthin datakeskushanke Myllykoskella. Julkisuuteen tulleiden suurhankkeiden lisäksi kaupunki ja kehitysyhtiö Kinno ovat saaneet paljon yhteydenottoja ja tiedusteluja datakeskushankkeiden mahdollisesta sijoittumisesta Kouvolaan.

Kymenlaaksossa on myös jo aiempia merkittäviä datakeskuksia. Maailmanlaajuinen hakukoneyhtiö Google ilmoitti keväällä 2024 aloittavansa Haminan datakeskuksen seitsemännen laajennuksen. Laajennuksen investointi on noin miljardi euroa. Yhteensä Google on uusimman hallin valmistuttua investoinut Haminan datakeskukseen noin 4,5 miljardia euroa. Kymenlaaksosta löytyy datatalouteen, energiantuotantoon ja -varastointiin liittyvää erityisosaamista niin koulutuksesta, tutkimuksesta kuin yrityskentältäkin.

Datakeskusten kehitys tukevat sekä puhdasta siirtymää että digitalisaatiota, ja ne luovat vahvan perustan uusille innovaatioille ja liiketoimintamalleille. Kansainväliset investoinnit toimivat myös vipuvoimana paikallisille pk-yrityksille, jotka voivat verkottua, kasvaa ja kansainvälistyä osana laajempaa ekosysteemiä.

Kouvola on jo aiemmin teettänyt Rambollin selvitystyön datakeskusklustereista. Selvitystyön tarkoituksena oli hakea mallia, miten datakeskustoimijat ovat asettuneet muualle, ja minkälaiset ekosysteemit niiden ympärille ovat rakentuneet. Selvityksessä muodostettiin näkemys datakeskusmarkkinan nykytilasta ja Kouvolan potentiaalista. Datakeskuksiin ja niitä ympäröivään klusteriajatteluun haettiin mallia benchmark-tarkastelun kautta Kajaanista, Ruotsista ja Tanskasta. Saatuja oppeja ja kokemuksia työstettiin yhdessä Kouvolan alueen toimijoiden kesken ja työskentelyn tuloksena muodostettiin ehdotus datakeskusklusterimallista Kouvolaan. Selvitystyö toteutettiin huhti-lokakuussa 2024 ja sen tilaajana toimi Kouvola Innovation Oy.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 1.10.2025 mennessä.

Yhteenveto: valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Valtuustoaloitteessa on todettu, että datatalouden mahdollisuuksien kasvaessa laajempi selvittäminen on tarpeen ja Kouvolan kaupungin tulisi alkaa valmistelevaan ja toteuttamaan datatalouden tiekarttaa.

Valtuustoaloite on hyvin ajankohtainen alueelle kohdistuvien merkittävien datakeskusinvestointien ja suunnitelmien johdosta. Kouvolan kaupunki yhteistyössä Kouvola Innovationin kanssa tunnisti merkittäviä mahdollisuuksia laajemmasta ekosysteemistä jo ensimmäisten isojen datakeskussuunnitelmien myötä ja käynnisti selvitystyön ekosysteemistä/klusterista datakeskussektorin ympärille huhtikuussa 2024. Parhailleen Kouvolan kaupunki on yhteistyössä Kouvola Innovationin kanssa aloittanut valmistelevaan datakeskuksiin liittyvää strategiaa, jossa voidaan hyödyntää myös aiemman selvityksen tuloksia. Strategian valmistelussa hyödynnetään alaan perehtynyttä konsulttiyritystä. Konsulttityön tilaajana toimii Kouvola Innovation Oy. Työssä koostetaan datakeskusstrategia, jonka tavoitteena on varmistaa, että nykyiset investoinnit toteutuvat, kaupunkiin saadaan uusia datakeskusinvestointeja ja niiden ympärille muodostuu toimivia ekosysteemejä. Tavoitteena on myös, että datakeskusteollisuutta

mahdollistamalla ja liiketoimintamahdollisuuksia kasvattamalla edistetään datakeskusekosysteemin rakentumista Kouvolaan pitkällä tähtäimellä.

Työssä otetaan huomioon lämmön hyödyntäminen ja energiavirtojen tehokas hyödyntäminen sekä korkean laskentatehon ja lisäarvoa tuovien kuten tekoälyn kehittämiseen liittyvien investointien saaminen Kouvolaan. Työn painopiste on tarkoitus olla Kouvolaan, mutta esille voidaan tuoda myös Kymenlaakson viitekehys ja huomioida työssä mahdollinen maakuntatasolla tehtävä datatalouden tiekartta.

Strategiatyöskentely toteutetaan ylätasolla, keskittyen pitkän aikavälin tavoitteisiin ja kokonaiskuvan ja päätöksenteon tueksi tarvittavan strategisen viitekehysten luomiseen. Strategiaa työstettäessä otetaan huomioon valtuustoaloitteessa esiin nostetut keskeiset kysymykset ja painopisteet. Strategiatyössä huomioidaan myös valtakunnallisella tasolla valmisteltavan datatalouden tiekartan tuloksia sekä Kouvolaan kaupunkistrategian päivitysprosessi.

Datakeskusstrategiatyö on tarkoitus aloittaa sen jälkeen, kun Suomen kansallinen datatalouden tiekartta valmistuu lokakuun loppuun mennessä. Työ kestää arviolta 4–5 kuukautta ja työn lopputuloksena syntyy strategiaraportti, joka tuodaan päätöksentekoon hyväksyttäväksi.

Työstettävän datakeskusstrategian lisäksi Kouvola kaupunki ja Kouvola Innovation Oy ovat osoittaneet kiinnostuksensa osallistua yhdessä VTT:n vetämään SymbioCity hankkeeseen, mikäli hanke toteutuu suunnitellusti. Hankkeen tavoitteena on selvittää datakeskusten energiakysymysten synergiahyödyt muiden toimialojen kanssa ja näiden synergioiden luomat uudet liiketoimintamahdollisuudet datakeskusten sijaintien lähialueilla. Energiakysymyksistä datakeskusten tuottaman hukkalämmön hyödyntämisen rooli on keskeinen, mutta tarkastelu ulottuu myös esimerkiksi sähköenergian tuottamisen ja varastoinnin, varavojärjestelyjen, energiajärjestelmän joustojen, energiatehokkuuden kehittämisen, vetytalouskytkennän kysymyksiin. Hankkeen työpajojen ja selvityksen tuloksia tullaan hyödyntämään Kouvolaan datakeskusstrategian työstössä.

Hallintosäännön § 121 mukaisesti jos valtuustoaloitteessa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, aloitteeseen vastaa kaupunginhallitus ja vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa. Tämän valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 19 valtuutettua.

Lisätietoja: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(a)kouvola.fi ja kehittämisspäällikkö Ilari Huhtinen, puh. 020 615 6256, ilari.huhtinen(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja
2. todeta, että aloite tukee kaupungin datatalouden tiekartan työstä ja aloitteessa esiin nostetut asiat otetaan huomioon tiekartan työstössä.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja
2. todeta, että aloite tukee kaupungin datatalouden tiekartan työstä ja aloitteessa esiin nostetut asiat otetaan huomioon tiekartan työstössä.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginvaltuuston päätös: